

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έκτη Επιτροπή Κριτών της W.A. είναι στην ευχάριστη θέση αλλά και περήφανη, που ολοκλήρωσε την έκτη έκδοση, του επίσημου Judge Guide Book- η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2012.

Σαν εισαγωγή θα θέλαμε να σας αναφέρουμε μερικές λέξεις από τον επίτιμο πρόεδρο Mr. Don Lono – που προέρχονται από άρθρο του στο FITA Judges Newsletter nr.41/1994.

Κριτής; Τι σημαίνει;

Το λεξικό μου και το λεξικό συνωνύμων στον υπολογιστή μου, αναφέρει μία ντουζίνα η και περισσότερες ερμηνείες για την λέξη ΚΡΙΤΗΣ: π.χ. επαληθεύω, προσπαθώ, εξακριβώνω, αποδεικνύω κ.λ.π. Οι δύο όμως λέξεις που μου άρεσαν περισσότερο ήταν “Δικαιοσύνη” και “Διαιτητής”. Βέβαια πιστεύω ότι, κατά κάποιο τρόπο, όλες ταιριάζουν σε αυτό που πιστεύω ότι κάνει ένας ΚΑΛΟΣ ΚΡΙΤΗΣ της FITA.

Πουθενά όμως δεν αναφέρεται ότι ο κριτής, απλά γνωρίζει και εφαρμόζει τους κανονισμούς.

Έγινε Διεθνής Κριτής το 1967 και οι δάσκαλοί μου ήταν άνθρωποι με ισχυρή θέληση και αφοσίωση, αλλά λίγο σκληροί στην εφαρμογή των κανονισμών, και φοβάμαι ότι η αρχική αντίληψη για το «καθήκον μου» ήταν να είμαι σκληρός και να επιβάλω ποινές, κάθε φορά που ένας τοξότης, για οποιαδήποτε αιτία και παρά τις συνθήκες, παρέβαινε ένα κανονισμό. Νόμιζα ότι ήταν τόσο απλό.

Τα αρχικά άρθρα μου και σεμινάρια αντικατόπτριζαν την άκαμπτη αυτή φιλοσοφία και ότι ένα μεγάλο μέρος των γνώσεών μου, προερχόταν από τη διδασκαλία και τα πιστεύω των προκατόχων της θέσης μου. Δεν τους κατακρίνω, διότι έθεσαν τις βάσεις για τους κανονισμούς, και διατήρησαν την ισχυρή εφαρμογή τους, σημαντικές θέσεις που διασφάλισαν την ισότητα, αλλά παράλληλα και τον σκληρό ανταγωνισμό στον κόσμο της Τοξοβολίας.

Το πρόβλημά μου ωστόσο ήταν ότι πολλές φορές δεν μπορούσα να κοιμηθώ, αναλογιζόμενος μερικά από τα συμπεράσματά μου για τους κανονισμούς και τον τρόπο με τον οποίο τους εφαρμόζω.

Μήπως με τα λόγια αυτά δίνω την εντύπωση, ότι οι νέοι κριτές πρέπει να είναι προετοιμασμένοι, ακόμα και να “αγνοήσουν τους κανονισμούς”. Όχι βέβαια! Δεν λέω αυτό, ούτε και το εννοώ. Χωρίς τους βασικούς κανονισμούς θα είχαμε μία ολική σύγχυση. Απλώς θέλω να βλέπω την εφαρμογή των κανονισμών παράλληλα με την κοινή λογική.

Παρακάτω είναι ένα παράδειγμα της διαφοράς μεταξύ τυφλής εφαρμογής και εφαρμογής με κοινή λογική των κανονισμών. Ας πάρουμε την περίπτωση που ένας αστυνομικός σταματάει έναν οδηγό που τρέχει με 100 χλμ της ώρα. Ο άνθρωπος βρίσκεται υπό την επήρεια του αλκοόλ, με αποτέλεσμα ο αστυνομικός να κάνει το καθήκον του και να τον συλλάβει. Δέκα λεπτά αργότερα ο ίδιος αστυνομικός σταματάει έναν άλλο οδηγό, ο οποίος έτρεχε και αυτός με 100 χλμ. Ο δεύτερος οδηγός όμως του εξήγησε και του έδειξε ότι μεταφέρει ένα βαριά τραυματισμένο παιδί και το μεταφέρει στο Νοσοκομείο. Ο ίδια παράβαση του κανονισμού σχεδόν την ίδια στιγμή. Όμως πρέπει να επιβληθεί η ίδια ποινή; Εγώ είναι σίγουρος ότι θα πείτε ΟΧΙ! Όμως οι κριτές πολλές φορές κάνουν απλώς αυτό.

Σε μερικές απαντήσεις “ περιπτώσεων για μελέτη” φαίνεται μια τάση τιμωρίας από τους κριτές μας – οι οποίοι εφαρμόζουν το ν κανονισμό χωρίς να λαμβάνουν υπ’ όψιν την πρόθεση του κανονισμού ή τις συνθήκες. Βέβαια αυτή είναι μία ασφαλής απόφαση, όμως είναι σωστή διαιτησία ή όχι. Για μένα σίγουρα δεν είναι. Μην ανοίγετε απλώς το βιβλίο, για να βρείτε απλώς μία ποινή και να διαγράψετε το φύλλο αγώνος ενός αθλητή. Ανοίξτε το βιβλίο για να βρείτε ένα κανονισμό και ίσως να σώσετε και το score του. Εάν ένας αθλητής έχει παραβεί ένα κανονισμό, που του δίνει ένα αβαντάζ έναντι των άλλων αθλητών, σε, απόσταση, χρόνο, αριθμό βελών, αποτέλεσμα, τότε βέβαια θα πρέπει να λάβετε αυστηρά μέτρα για να τιμωρήσετε τον αθλητή. Πρέπει να το κάνετε, για να προστατέψετε τα δικαιώματα των άλλων αθλητών, οι οποίοι σεβάστηκαν τον κανονισμό.

Πιστεύω ότι οι κριτές μας όλο και περισσότερο, αναγνωρίζουν την διαφορά, αλλά και το πώς πρέπει με δικαιοσύνη, να εφαρμόζουν τους κανονισμούς. Αυτή είναι η δουλειά σας. Να εφαρμόζετε με δικαιοσύνη τους κανονισμούς.

Σε μία πρόσφατη περίπτωση μελέτης, ανέφερα μία περίπτωση, όπου ο εκφωνητής, κατά την έναρξη της χρονομέτρησης των τελικών γύρων, ανακοίνωσε κατά λάθος τον τοξότη, που δεν έπρεπε να ρίξει το πρώτο βέλος της σειράς. Αυτό βέβαια μπέρδεψε και τους δύο τοξότες, οι οποίοι έριξαν αμφότεροι το βέλος τους ταυτόχρονα. Μερικοί κριτές απάντησαν ότι ο αθλητής, που έριξε εκτός σειράς, έπρεπε να τιμωρηθεί, χάνοντας το βέλος του και κατ’ επέκταση την αναμέτρηση. Όμως είπαμε ότι η τυφλή εφαρμογή των κανονισμών δεν

είναι σωστή. Αυτή είναι ολοφάνερα μία κακή μεταχείριση των κανονισμών. Η μόνη αιτία που βάζουμε τους τοξότες να ρίχνουν εναλλάξ, είναι για να προκαλούμε το ενδιαφέρον του κόσμου των media. Εάν δεν ήταν αυτή η αιτία, τότε σίγουρα θα τους βάζαμε να ρίχνουν ταυτόχρονα, όπως ήταν τα προηγούμενα χρόνια, προκειμένου να εξοικονομούμε και χρόνο. Η πρόθεση του κανονισμού, για την μέτρηση του ον χρόνου, είναι για να αποφύγουμε ο αθλητής να ξεπεράσει το επιτρεπόμενο χρονικό όριο.

Στην περίπτωση αυτή, ωφελήθηκε κάποιος από τους δύο αθλητές; Ξεπέρασε κανείς τον επιτρεπόμενο χρόνο; Όχι! Πρέπει λοιπόν κάποιος αθλητής να τιμωρηθεί για ένα λάθος που έκανε η επιτροπή ελέγχου τους αγώνες;;; Ελπίζω να μην πρέπει να δώσω εγώ την απάντηση.....

Morten B Wilman, Chair Judge Committee

Sergio Font

Dion Buhagiar.

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

### 1.0 WA Κριτές και Ηθική

- 1.2 Φιλοσοφία της διαιτησίας.
- 1.3 Εθνικότητα των κριτών
- 1.4. Τα πρέπει και τα δεν πρέπει ενός κριτή της WA.
- 1.5. Διορισμός /Ρόλοι ενός κριτή της WA.
  - 1.5.1. Δήλωση Συμμετοχής, Επιλογή και Ορισμός.
  - 1.5.2. Η επιτροπή κριτών
  - 1.5.3. Πρόεδρος της Επιτροπής Κριτών
  - 1.5.4. Παρατηρητής Κριτών
  - 1.5.5. Ο Διευθυντής Βολής – DOS
  - 1.5.6. Αγωνόδικος Επιτροπή
  - 1.5.7. Ενδυμασία

### 2.0 Αγώνες τοξοβολίας της WA

- 2.1 Κατηγοριοποίηση αθλητών.
- 2.2. Κατηγορίες (Divisions) αγώνων
- 2.3. Κατηγορίες αγωνιζομένων
- 2.4. Κατηγορίες αθλημάτων
  - 2.4.1. Αγώνες Τοξοβολίας Ανοικτού Χώρου -  
Ο αγώνας FITA Outdoor Round - Ατομικοί Αγώνες - Ο Αγώνας Ομάδων/ Μικτών Ομάδων
  - 2.4.2. Τοξοβολία Εσωτερικού Χώρου  
Ο αγώνας Ομάδων

### 3.0 Διαδικασίες πριν τον αγώνα

- 3.1 Εισαγωγή
- 3.2 Οργανωτική Επιτροπή
- 3.3 Επικοινωνία
- 3.4 Συνάντηση Αρχηγών Ομάδων
- 3.5 Διανομή Πληροφοριών
- 3.6 Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
- 3.7 Έλεγχος Εξοπλισμού
  - 3.7.1 Διαδικασίες ελέγχου.  
Ολυμπιακό τόξο - Σύνθετο τόξο - Γυμνό τόξο - Βέλη - Στολές
- 3.8 Διαφήμιση
  - 3.8.1. Διαφήμιση στον Αγωνιστικό χώρο
  - 3.8.2 Διαφημίσεις επάνω στον τοξότη
- 3.9 Άλλες απαιτήσεις στους αγώνες
- 3.10 Χρονόμετρα και ηχητικό σύστημα
- 3.11 Ασφάλεια
- 3.12 Γήπεδο/Έλεγχος του χώρου
  - 3.12.1 Τοξοβολία Ανοικτού Χώρου  
Στόχοι - Πρόσωπα
  - 3.12.2 Τοξοβολία Εσωτερικού Χώρου

## **4.0 Κανονισμοί Αγώνων – Μέρος πρώτο**

### **Τοξοβολία ανοικτού χώρου – Αγώνες Πρόκρισης (Qualification Rounds) – Κατάταξη (Ranking)**

- 4.1. Τοποθέτηση προσώπων
- 4.2 Προπόνηση Προθέρμανση
- 4.3 Επανεξέταση του εξοπλισμού του Γηπέδου.
- 4.4 Επανελέγχος του Εξοπλισμού Τοξοτών
- 4.5 Στη γραμμή βολής
- 4.6 Η Γραμμή των 3 Μέτρων - Έγκυρα Βέλη
- 4.7 Προπονητικές πληροφορίες και αθλητές στη γραμμή βολής
- 4.8 Χρησιμοποίηση τηλεσκοπίων.
- 4.9 Αθλητές που εγκαταλείπουν τη γραμμή βολής
- 4.10 Ηλεκτρονική επικοινωνία
- 4.11 Ανωμαλίες στόχων
  - 4.11.1 Αναπηδήσεις
  - 4.11.2 Διαπέραση στόχου
  - 4.11.3 Αιωρούμενα βέλη
  - 4.11.4 Βαθμολόγηση Εσωτερικού χώρου
- 4.12 Βλάβες Εξοπλισμού
- 4.13 Ιατρικά προβλήματα
- 4.14 Αναπλήρωση περισσοτέρων βελών
- 4.15 Βολές πριν και μετά το σήμα
- 4.16 Ασυμφωνίες μεταξύ ηχητικών σημάτων και χρονομέτρων - Ηχητικά σήματα
  - 4.16.1 Χρονομετρικά σήματα
- 4.17 Θέση των κριτών κατά την διάρκεια της βαθμολόγησης
- 4.18 Αξίες βελών – Χωρίς δεύτερη γνώμη
- 4.19 Αριθμός βελών που ρίχτηκαν – Εντός/ Εκτός χρόνου
  - 4.19.1 Περισσότερα βέλη
  - 4.19.2 Πολλαπλές παραβιάσεις
- 4.20 Φύλλα Αγώνος και Διορθώσεις στα Φύλλα Αγώνος
- 4.21 Σημείωση των τρυπών στο πρόσωπο
- 4.22 Αφημένα βέλη στον στόχο
- 4.23 Προβλήματα στον στόχο.
- 4.24 Πτώση στόχων
- 4.25 Γύρος Κατάταξης, διαδικασίες shoot-off
- 4.26 Αντιαθλητική συμπεριφορά

## **5.0 Διαδικασίες του Αγώνα Μέρος II**

### **Γύροι Αποκλεισμού και Τελικοί Γύροι**

- 5.1 Εισαγωγή – Γύροι Αποκλεισμού και Τελικοί Γύροι
- 5.2 Γύροι Αποκλεισμού
- 5.3 Τελικοί Γύροι
- 5.4 Διαδικασίες Κριτών Γραμμής
- 5.5 Κριτής Στόχου
- 5.6 Σημειωτές
- 5.7 Αντιπρόσωποι των τοξοτών
- 5.8 Δρομείς (Runners)
- 5.9 Byes
- 5.10 Εγκατάλειψη αναμετρήσεων
- 5.11 Βολές εναλλάξ
- 5.12 Ατομικές ισοβαθμίες και Shoot-offs

## **6.0 Ομαδικό Αγώνες**

- 6.1 Ο αγώνας για Ομάδες και Μικτές Ομάδες – Εξωτερικού και Εσωτερικού Χώρου Πρωταθλήματα

- 6.2 Γύρος Κατάταξης Ομάδων
- 6.3 Γύροι Αποκλεισμού και Τελικοί Γύροι για Ομάδες.
- 6.4 Παραβιάσεις στον Ομαδικό Αγώνα
  - 6.4.1. Μικρότερες παραβιάσεις
  - 6.4.2 Μεγάλες παραβιάσεις
- 6.5.Shoot-off Ομάδων και Μικτών Ομάδων – Γύρος Κατάταξης
- 6.6 Shoot-off για Ομάδες και Μικτές Ομάδες – Γύρος Αποκλεισμού

## 7.0 Διαδικασίες μετά τον αγώνα

- 7.1 Εισαγωγή
- 7.2 Έκθεση της Επιτροπής Κριτών
- 7.3 Έκθεση Αξιολόγησης Κριτών

## A.4 Έλεγχος Γηπέδου – Στόχων (Πίνακας)

### 1.0 WA Κριτές και Ηθική.

Το να είσαι κριτής της Διεθνούς Τοξοβολίας είναι ένα προνόμιο. Η επιτυχία εξαρτάται από την ακεραιότητα, τον χαρακτήρα, την γνώση και την ευγένεια του καθενός από μας. Ως εκ τούτου είμαστε υπηρέτες του αγώνα και όχι ο κύριός του. Είναι λοιπόν καθήκον μας να είμαστε απολύτως σίγουροι για τους κανονισμούς που εφαρμόζουμε και ταυτόχρονα, να μην είμαστε δεσποτικοί και αυταρχικοί. Πολλές φορές αυτή είναι μία γραμμή, που με μεγάλη δυσκολία μπορείς να ακολουθήσεις.

#### ΕΧΕ ΤΟ ΜΥΑΛΟ ΣΟΥ ΣΥΝΕΧΩΣ ΑΝΟΙΚΤΟ

Να είστε έτοιμοι πάντα να ακούσετε με προσοχή την εξήγηση των εμπλεκόμενων αθλητών και παραγόντων και να διατηρείται μία ευρεία και ισορροπημένη νοοτροπία. Τα τελευταία χρόνια δόθηκε περισσότερη προσοχή στους Κριτές και στις διαδικασίες κρίσης. Έτσι έχουμε την υποχρέωση να ανανεώνουμε τους τρόπους διαιτησίας όπως αναπτύσσονται σε αυτό το βιβλίο), και να έχουμε συνέπεια στην κρίση διεθνώς, συνεισφέροντας έτσι στην ανάπτυξη της εμπιστοσύνης των αθλητών για την διεξαγωγή του αγώνα και τις διαδικασίες που ακολουθούνται στις βολές, να είναι ίδιες σε όλο τον κόσμο.

### 1.2Φιλοσοφία της διαιτησίας.

Ο ρόλος των παραγόντων σε όλους τους αγώνες, είναι να διασφαλίζουν την ομαλή διεξαγωγή του αγώνα, έτσι ώστε ο κάθε αγωνιζόμενος να μπορεί να πετύχει την καλύτερη απόδοσή του.

Η βασική φιλοσοφία των κριτών μας βρίσκεται στις λέξεις του Ολυμπιακού Όρκου για τους παράγοντες.

*Στο όνομα όλων των κριτών και παραγόντων, υπόσχομαι ότι θα υπηρετήσω  
σε αυτούς τους Ολυμπιακούς Αγώνες με πλήρη αμεροληψία, σεβόμενος  
και υπακούοντας τους κανονισμούς που τους διέπουν, στο πραγματικό  
πνεύμα της ευγενούς άμιλλας.*

Δυστυχώς μερικοί αθλητές επιθυμούν να βελτιώσουν την απόδοσή τους, χρησιμοποιώντας οποιοδήποτε μέσο, προκειμένου να αυξήσουν τις πιθανότητες τους για μία καλύτερη θέση συμπεριλαμβανομένης και της αδυναμίας ενός κριτή. Μπορεί βέβαια να μην συμφωνούμε με αυτό, αλλά θα ήταν εντελώς λάθος να το αγνοήσουμε.

Από καιρού εις καιρόν, είναι αναγκαίο να λαμβάνουμε μία ισχυρή θέση, προκειμένου να εγγυηθούμε, ότι οι προσπάθειες όλων, βασίζονται σε μία δίκαιη και τίμια εφαρμογή των κανονισμών, που έχουν οριστεί από την Παγκόσμια Τοξοβολία.

Προκειμένου να το πετύχουμε αυτό, ο κριτής πρέπει να γνωρίζει τις ευκαιρίες, που μερικά άτομα μπορεί να χρησιμοποιήσουν, προκειμένου να βελτιώσουν τα αποτελέσματά τους. Πρέπει να θέσουμε ένα παράδειγμα ελέγχου και δικαιοσύνης και ποτέ να μην επιτρέψουμε σε έναν αθλητή, να μας κάνει να χάσουμε τον έλεγχό μας και τις απόψεις μας.

Πρέπει να έχουμε πλήρη γνώση των κανονισμών, συμπεριλαμβανομένων των τελευταίων ερμηνειών και by-laws. Είναι απαραίτητο να είμαστε όλοι ενημερωμένοι, ώστε να μην εφαρμόζουμε «παλαιούς» κανονισμούς.

Πρέπει να προστατέψουμε τα δικαιώματα όλων και σε αυτή την προσπάθεια να εφαρμόζουμε αυστηρά τους κανονισμούς.

Αρχικά, πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι έχουμε στην κατοχή μας τις σωστές και ισχύουσες πληροφορίες. Το να συμβουλευτούμε άλλους κριτές πριν πάρουμε μια απόφαση δεν είναι ένδειξη αδυναμίας, απλά επιθυμία για τη λήψη της σωστής απόφασης.

Σε ορισμένες απορίες δεν βρίσκονται λύσεις που να τους ικανοποιούν όλους. Αν κάτι τέτοιο συμβεί, η τελική απόφαση θα πρέπει να αναβληθεί, μέχρι να γίνει συνάντηση της επιτροπής κριτών και να δοθεί μια θετική απάντηση στους ενδιαφερόμενους.

Οι κριτές πρέπει να είναι ενημερωμένοι, πρόθυμοι να συζητήσουν και να εκπαιδεύσουν αν είναι απαραίτητο, να είναι ευγενικοί και σταθεροί στις αποφάσεις τους. Με αυτόν τον τρόπο θα είμαστε επαγγελματικά σωστοί απέναντι στα καθήκοντα μας.

Να θυμάστε, ο αγωνιζόμενος είναι αυτό που λέει η λέξη – ανταγωνιστικός. Πάνω απ' όλα, αυτός ή αυτή, θέλουν να πάει καλά.

Ο κώδικας ηθικής της WA, είναι το μέσο με το οποίο οι κριτές, ως μέλη της οικογένειας WA, επιβεβαιώνουν την πίστη τους στο ολυμπιακό ιδεώδες. Ο κώδικας της WA βασίζεται στο Κώδικα Ηθικής της IOC, και στοχεύει στην διατήρηση των υψηλότερων δυνατών ηθικών αξιών που διέπουν τη WA, τα μέλη της και ολόκληρη την οικογένεια της Τοξοβολίας.

### **1.3 Εθνικότητα των κριτών**

Κατά τη διάρκεια της θητείας ως κριτής της WA δεν αντιπροσωπεύουμε καμία Ομοσπονδία Μέλος, ως εκ τούτου προτείνεται να μην φοράμε καμία κονκάρδα ή σήμα που να υποδεικνύει την εθνικότητα μας. Επίσης πρέπει να αποφεύγεται η τοποθέτηση διαφόρων σημάτων στη στολή. Η επίσημη κονκάρδα της WA και κάθε κονκάρδα που παρέχεται από την οργανωτική επιτροπή, είναι αποδεκτές. Μολονότι πολλές φορές θεωρούμε τους κριτές μας ως ουδέτερους Διεθνείς Κριτές, προσπαθούμε να αποφεύγουμε καταστάσεις που ενδέχεται να δημιουργήσουν την εντύπωση ότι η εθνικότητα ενός κριτή θα μπορούσε να επηρεάσει το αποτέλεσμα.

Ως εκ τούτου πρέπει να φροντίζουμε ότι οι διεθνείς κριτές δεν θα λαμβάνουν μέρος σε αναμετρήσεις, όπου συμμετέχουν οι χώρες τους. Σε τέτοιες περιπτώσεις ο πρόεδρος της κριτικής επιτροπής και ο εκάστοτε κριτής είναι υπεύθυνοι για την πρόταση μίας αλλαγής.

### **1.4 Τα πρέπει και τα δεν πρέπει ενός κριτή της WA.**

Δεν είναι δυνατόν να υπάρχει μια πλήρης λίστα από πρέπει και δεν πρέπει. Η βασική φιλοσοφία μας είναι, ότι η συμπεριφορά σας θα πρέπει να τιμά την τοξοβολία, στην WA, σε εσάς τους ίδιους και τους άλλους κριτές. Να έχετε στο νου σας την εικόνα που προβάλλετε στους συμμετέχοντες, στους θεατές, στους επισήμους και στον τύπο και να πράττετε ανάλογα. Η κοινή λογική θα πρέπει πάντα να είναι οδηγός σας.

#### **ΤΑ ΠΡΕΠΕΙ**

*A. να φοράτε τη στολή του κριτή: με περηφάνια για το δικαίωμά σας να τη φοράτε και με τον στόχο να προσφέρετε μια θετική συνεισφορά στο πρωτάθλημα.*

*B. σκεφτείτε τους εαυτούς σας σαν οικοδεσπότες που καλωσορίζουν προσκεκλημένους.*

*Γ. Να είστε ενθουσιώδεις, ευγενικοί και φιλικοί.*

*Δ. Να εφαρμόζετε τους κανονισμούς με δικαιοσύνη, συνέπεια και αποφασιστικότητα.*

*E. Να προσφέρεται ευγενικά τη βοήθειά σας σε όλους: τοξότες, παράγοντες ομάδων, προσκεκλημένους, θεατές, εκπροσώπους τύπου και άλλους παράγοντες.*

*Στ. Κατά τη διάρκεια των εθνικών ύμνων και των ύμνων της WA, να στέκεστε με σεβασμό και αν είστε άνδρας να αφαιρέσετε το καπέλο σας.*

#### **ΤΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ**

*A. Να αποσπάται η προσοχή σας από το βασικό σας καθήκον, το οποίο είναι ο αγώνας.*

*B. Να καπνίζετε και να πίνετε στο χώρο διεξαγωγής του αγώνα και σε άλλες καθορισμένες περιοχές (όπως ορίζονται στο κείμενο του κώδικα ηθικής και συμπεριφοράς της WA). Οι κριτές της WA θα πρέπει να*

*προβάλλουν μια εικόνα αυτοσυγκράτησης, ανεμπόδιστης λήψης αποφάσεων, και επαγγελματισμού. Η κατανάλωση ποτών και το κάπνισμα εν ώρα καθήκοντος, θα βλάψει αυτή την εικόνα.*

Γ. Να συνομιλείτε επί μακρόν με τους συμμετέχοντες ή άλλους παράγοντες, εν ώρα καθήκοντος, κάτι που ενδέχεται να δώσει την εντύπωση, ότι δεν δίνετε την πρέπουσα προσοχή στο καθήκον σας ή ότι μεροληπτείτε υπέρ συγκεκριμένων τοξοτών.

Δ. Να προκαλέσετε οποιαδήποτε αναστάτωση, εκτός αν πρόκειται για πρόβλημα ασφάλειας. Οποιαδήποτε επίσημη επαφή με τοξότες θα πρέπει κατά προτίμηση να γίνεται μέσω του αρχηγού της ομάδας, αν αυτός υπάρχει, εκτός αν πρόκειται για θέμα ασφάλειας.

Ε. Να φέρετε μαζί σας φωτογραφική μηχανή ή άλλη προσωπική συσκευή μουσικής εν ώρα καθήκοντος (επιτρέπεται να έχετε φωτογραφική μηχανή στην τσάντα του Κριτή όταν δεν εκτελείτε τα καθήκοντα του κριτή).

Στ. Να έχετε μαζί σας το κινητό σας τηλέφωνο, εν ώρα καθήκοντος.

## **1.5 Διορισμός /Ρόλοι ενός κριτή της WA.**

### **1.5.1 Δήλωση Συμμετοχής, Επιλογή και Ορισμός.**

Όσον το δυνατόν ενωρίτερα μόλις το Εκτελεστικό Σώμα της WA επιβεβαιώσει τις ημερομηνίες και τις τοποθεσίες των Πρωταθλημάτων της WA για το επόμενο έτος η Επιτροπή Κριτών θα δημοσιεύσει ένα έντυπο “δήλωσης για υπηρεσία”, το οποίο θα πρέπει να συμπληρώνεται από όλους τους κριτές της WA αλλά και τους Δόκιμους, και να επιστρέφεται στα γραφεία της WA πριν από την ορισμένη ημερομηνία λήξης.

Η επιλογή όσων θα υπηρετήσουν σε αγώνες, θα αποφασίζεται από την Επιτροπή Κριτών και θα βασίζεται σε μία σειρά παραγόντων :

- a) Τακτική και λεπτομερής απάντηση στις ερωτήσεις του Newsletter.
- b) Την τρέχουσα εμπειρία.
- c) Την απαιτούμενη εμπειρία
- d) Γένος
- e) Γεωγραφικά ζητήματα
- f) Μία ισορροπημένη επιλογή μεταξύ Διεθνών Κριτών και Δοκίμων

Μετά την ημερομηνία λήξης το Συμβούλιο Κριτών θα αποφασίσει για τη σύνθεση των Επιτροπής στους διάφορους αγώνες. Το Γραφείο της WA θα ενημερωθεί και στη συνέχεια θα ειδοποιήσει όλους τους κριτές και τις Ομοσπονδίες που εμπλέκονται.

### **1.5.2 Η επιτροπή κριτών**

Το Συμβούλιο Κριτών της WA θα ορίσει τις επιτροπές κριτών που θα υπηρετήσουν σε όλα τα Πρωταθλήματα της WA και επίσης για αγώνες που εξαρτώνται (ολικώς ή μερικώς) από άλλα Διεθνή Σώματα (π.χ. Παραολυμπιακοί, Πανεπιστημιάδες κ.λ.π.). Επίσης μερικοί κριτές θα ορισθούν και για τα Παγκόσμια Κύπελλα.

Οι Επιτροπές συνιστώνται από Διεθνείς Κριτές της WA, και Δόκιμους (με εξαίρεση τους Ολυμπιακούς Αγώνες όπου υπηρετούν Κριτές με πλήρες status). Για τις μεγαλύτερες διοργανώσεις της WA, συνήθως ορίζονται να υπηρετήσουν 13 κριτές. Επίσης θα ορίζονται και δύο εναλλακτικοί κριτές οι οποίοι θα κληθούν να αντικαταστήσουν τους ορισμένους κριτές στην περίπτωση που αυτοί δεν μπορούν να υπηρετήσουν. Όταν ορισθεί η Επιτροπή Κριτών τότε ο Πρόεδρος θα έρθει σε επαφή και συνεννοείται απ’ ευθείας με τον κάθε κριτή. Στην συνέχεια ΕΣΥ σαν ορισμένος κριτής θα πρέπει αμέσως να ελέγξεις εάν χρειάζεται ταξιδιωτική visa και μόλις καταρτίσεις το ταξιδιωτικό σου πρόγραμμα, να έλθεις σε επαφή με τον πρόεδρο ενημερώνοντάς τον για την ημερομηνία άφιξης σου και για οποιαδήποτε άλλη χρήσιμη πληροφορία. Μόλις φθάσεις στο ξενοδοχείο της πόλης όπου βρίσκεται ο αγωνιστικός χώρος θα ξαναέλθεις χωρίς καθυστέρηση σε επαφή με τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Στην περίπτωση που φθάσεις ενωρίτερα είναι προτιμότερο να κοινοποιήσεις την άφιξη σου στον Πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής. Κάθε μέλος της Επιτροπής κριτών έχει τις ίδιες εξουσίες, όμως την επαφή με την Οργανωτική Επιτροπή θα την χειρίζεται ο Πρόεδρος ή ένας ορισμένος κριτής, έτσι ώστε να μην υπάρχουν αντικρουόμενες πληροφορίες οι οποίες θα μπορούσαν να προκαλέσουν σύγχυση.

Κατά την διάρκεια των αγώνων θα σας ανατεθούν ορισμένα καθήκοντα από τον Πρόεδρο. Όμως ενώ θα εκτελείτε τα καθήκοντα που σας έχουν ανατεθεί θα πρέπει παράλληλα να λειτουργείτε και σαν ομάδα. Θα πρέπει να κρατάτε σημειώσεις για κάθε μη προβλεπόμενο γεγονός, σημειώσεις τις οποίες θα πρέπει να παρουσιάσετε στην περίπτωση που κληθείτε από την Αγωνόδοικο Επιτροπή. Η θέση σας θα γίνει περισσότερο σεβαστή εάν μπορέσετε να αναφερθείτε, κατά την διάρκεια τέτοιων ενεργειών, σε ένα βιβλίο σημειώσεων.

Καθήκοντα της Επιτροπής Κριτών είναι να διασφαλίζει την συμμόρφωση σε θέματα που αφορούν τις διαστάσεις του αγωνιστικού χώρου, την ομοιομορφία του εξοπλισμού και τις απαιτούμενες διαδικασίες που έχει ορίσει η WA.

Ένας πλήρης κατάλογος για θέματα που πρέπει να ελέγχονται σε ένα αγώνα, βρίσκετε στο Appendix A.4 αυτής της έκδοσης.

Εάν για κάποιο λόγο τις ημέρες που διαρκεί ένας αγώνας θελήσετε να απομακρυνθείτε από τον αγωνιστικό χώρο, πρώτα πρέπει να πάρετε την έγκριση του Προέδρου και να δώσετε εάν χρειάζονται, άλλες λεπτομέρειες.

### **1.5.3 Πρόεδρος της Επιτροπής Κριτών**

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κριτών πρέπει να διασφαλίζει την δίκαια διεξαγωγή των αγώνων. Αυτός/Αυτή είναι το κεντρικό σημείο επαφής με τα μέλη της Επιτροπής κριτών αλλά και ο βασικός σύνδεσμος με την Οργανωτική Επιτροπή, τον Τεχνικό Εκπρόσωπο, τον υπεύθυνο του αγώνα αλλά και τον υπεύθυνο του προσωπικού.

Ο Πρόεδρος έχει τα εξής καθήκοντα.

*A) Να κάνει την αρχική επαφή με την Οργανωτική Επιτροπή, τον Τεχνικό Εκπρόσωπο, και τον υπεύθυνο του αγώνα, προκειμένου να συγκεντρώσει τις απαραίτητες πληροφορίες για τον αγωνιστικό χώρο και το πρόγραμμα διεξαγωγής του αγώνα.*

*B) Να έρχεται σε επαφή με τους ορισμένους κριτές αλλά και τους αναπληρωματικούς.*

*Γ) Να ενημερώνει τα μέλη της Επιτροπής Κριτών για τις συναντήσεις που προγραμματίζονται πριν και κατά την διάρκεια του αγώνα και τις εξειδικευμένες ευθύνες που θα έχουν, την συνεισφορά τους στις εκθέσεις, αλλά και κάθε εξειδικευμένη πληροφόρηση που χρειάζονται προτού φθάσουν στον αγωνιστικό χώρο.*

*Δ) Να διατηρεί στενή επαφή με τον Τεχνικό Εκπρόσωπο κατά την διάρκεια του αγώνα.*

*Ε) Κατά την διάρκεια των πρώτων συναντήσεων με τους κριτές να αναπτύσσει τους νέους κανονισμούς και την ερμηνεία τους, καθώς επίσης και τις σημαντικές διαδικασίες που αφορούν στον ατομικό και ομαδικό αγώνα αναμετρήσεων.*

*Ζ) Να καταρτίζει το σχέδιο των διαφόρων καθηκόντων των διορισμένων κριτών, αλλά και να διασφαλίσει ότι όλα τα καθήκοντα, οι διαδικασίες και οδηγίες, ακολουθούνται προσεκτικά, πριν και κατά την διάρκεια του αγώνα. Μην χρησιμοποιείτε περισσότερους κριτές από όσους χρειάζονται για την εκτέλεση καθηκόντων, όπως ο έλεγχος εξοπλισμού και ο έλεγχος του αγωνιστικού χώρου.*

*Η) Να διευθύνει την συνάντηση των Αρχηγών των Ομάδων διασφαλίζοντας ότι όλοι οι αρχηγοί γνωρίζουν τους νέους κανονισμούς, να υπενθυμίσει τις σημαντικές διαδικασίες π.χ. πως γίνεται μία ένσταση πώς να σημειώνονται οι τρύπες στα πρόσωπα, να αναφέρουν τα χαμένα βέλη στον αγωνιστικό χώρο και να υπογράφουν τα φύλλα αγώνος. Ενδέχεται να χρειασθεί μια συνάντηση των Αρχηγών των Ομάδων κατά την διάρκεια του αγώνα προκειμένου να ξεκαθαρίσουν προβλήματα που μπορεί να υπάρξουν. Η συνάντηση συνήθως γίνεται στην θέση του Διευθυντού Βολής και πρέπει να εκφωνούνται όλα τα έθνη που συμμετέχουν.*

*Θ) Να εφοδιάζει τους κριτές με καταλόγους όλων των αθλητών.*

*Ι) Να λαμβάνει υπ' όψιν την εθνικότητα των κριτών προτού προχωρήσει στον διορισμό τους στους στόχους.*

*Κ) Να συντάσσει και να προωθεί μία έκθεση για τον αγώνα στον Πρόεδρο της Επιτροπής Κριτών μαζί με μία εκτίμηση για τους κριτές του αγώνα.*

### **1.5.4 Παρατηρητής Κριτών**

Ένας Παρατηρητής Κριτών μπορεί να οριστεί σε ένα ή δύο από τους μεγαλύτερους αγώνες της WA ανά χρόνο προκειμένου να παρατηρεί τις διαδικασίες διαιτησίας και την απόδοση των κριτών. Σαν αντιπρόσωπος της Συμβουλίου Κριτών θα συνεργάζεται στενά με τον Πρόεδρο της Επιτροπής κριτών χωρίς όμως να είναι μέλος αυτής. Θα συμμετέχει στις συνεδριάσεις της Επιτροπής και θα επισείει την προσοχή της επιτροπής σε θέματα διαιτησίας τα οποία θα ωφελήσουν τον αγώνα.

### **1.5.5 Ο Διευθυντής Βολής – DOS**

Ο Διευθυντής Βολής θα ορίζεται από την Συμβούλιο Κριτών της WA. Ένας ή περισσότεροι βοηθοί για να βοηθούν τον DOS και στον έλεγχο του χώρου προθέρμανσης (εφ' όσον υπάρχει) θα ορίζονται από την Οργανωτική Επιτροπή. Η ποιότητα ενός αγώνα είναι απολύτως ανάλογη με το πόσο καλά ο DOS εκπληρώνει τα καθήκοντά του και τις ευθύνες του. Ο DOS και οι βοηθοί του είναι υπεύθυνοι των βολών, από την στιγμή που οι τοξότες εμφανίζονται στον αγωνιστικό χώρο, έως την ολοκλήρωση των βολών εκείνης της

ημέρας. Ακόμα και αν τη θέση του DOS καταλαμβάνει ένας έμπειρος κριτής, οι βοηθοί επίσης θα πρέπει να είναι γνώστες του αθλήματος της τοξοβολίας. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να ορίζονται νεόφερτοι σε αυτές τις σημαντικές θέσεις.

Τα πρωταρχικά καθήκοντα του Διευθυντή Βολής και των βοηθών του είναι:

α) Να ελέγχουν ότι ο εξοπλισμός μέτρησης χρόνου δουλεύει κανονικά και είναι δυνατόν να προγραμματίζεται ανάλογα ο χρόνος, για όλες τις καταστάσεις που ενδέχεται να εμφανισθούν στον αγώνα.

β) Έλεγχος των βολών.

γ) Ρύθμιση του χρόνου των βολών.

δ) Διατήρηση της σειράς των βολών.

ε) Εφαρμογή και επιβολή των διαδικασιών ασφάλειας.

ζ) Έλεγχος της μεγαφωνικής εγκατάστασης η οποία μπορεί να συνεργάζεται και με τον εκφωνητή του αθλήματος (εφ' όσον υπάρχει).

η) Έλεγχος πρόσβασης στον αγωνιστικό χώρο του προσωπικού των MEDIA, αρχηγών των ομάδων και του κοινού.

θ) Γενική ασφάλεια του αγωνιστικού χώρου.

Ο Διευθυντής Βολής θα πρέπει να συνεργάζεται στενά με τον Πρόεδρο της Επιτροπής Κριτών, τους κριτές αλλά και το προσωπικό του αγωνιστικού χώρου, προκειμένου να διασφαλίσει την ομαλή διεξαγωγή του αγώνα.

### **1.5.6 Αγωνόδικος Επιτροπή**

Η υπεράσπιση των δικαιωμάτων των αθλητών και των παραγόντων τους είναι ένα από τα πιο σημαντικά ζητήματα σε ένα αγώνα της WA. Θα ήταν πολύ λυπηρό εάν οι πράξεις ενός άλλου αθλητή, κριτή, η ενός μέλους της Οργανωτικής Επιτροπής, επηρεάσουν άδικα την απόδοση ενός αθλητή.

Η Αγωνόδικος Επιτροπή βρίσκεται εκεί για να διασφαλίσει το πνεύμα ισότητας σε ένα αγώνα αλλά και την δίκαιη εφαρμογή των κανονισμών. Με αυτό τον τρόπο προστατεύει τα δικαιώματα των αθλητών, καθώς επίσης και τον κριτή ο οποίος έκανε υπεύθυνα τη δουλειά του.

### **1.5.7 Ενδυμασία**

Μία πρόσφατη απόφαση πάρθηκε για την κατάργηση της επίσημης στολής των κριτών. Η WA προς το παρόν προμηθεύει μόνο τη “στολή εργασίας”, ένα λευκό και γαλάζιο μπλουζάκι πόλο, Σκούρο μπλε αντιανεμικό, σκούρο μπλε αδιάβροχο και γκρι παντελόνι. Αυτά τα είδη θα διανεμηθούν στην πρώτη αποστολή του κριτή σε έναν επίσημο αγώνα της WA. Η στολή εργασίας θα χρησιμοποιείται μόνο εν ώρα υπηρεσίας στον αγωνιστικό χώρο, και είναι υποχρεωτικό όλοι οι κριτές να φορούν την ίδια στολή. Οι κριτές μπορούν να φοράνε λευκά καπέλα/σκουφιά, προκειμένου να ξεχωρίζει η ομάδα των κριτών, εκτός εάν καπέλα ή σκουφιά άλλων χρωμάτων, προσφέρονται από τους διοργανωτές.

Εάν η στολή σου είναι καθαρή και ευπρεπής τότε δείχνεις περήφανος για την ιδιότητά σου, με αποτέλεσμα και οι αθλητές να αντιδρούν με θετικό τρόπο. Εάν, από την άλλη πλευρά, δεν προσέχεις τα ρούχα σου και την εμφάνισή σου μπορεί να θεωρηθεί, ότι και οι γνώσεις είναι εξ' ίσου περιορισμένες.

## **2.0 Αγώνες τοξοβολίας της WA.**

### **2.1 Κατηγοριοποίηση αθλητών.**

Υπάρχουν διάφορες κατηγορίες τόσο για τις γυναίκες όσο και για τους άνδρες, οι οποίες, σύμφωνα με τους κανονισμούς της WA, είναι οι εξής:

Masters	50 χρόνια +
Senior	21 έως 49 χρόνια



Junior	18 έως 20 χρόνια
Cadets	17 ετών και νεότεροι

Η ηλικία αναφέρεται στο χρόνο γεννήσεώς τους.

Η περίοδος ηλικίας προσδιορίζεται από το έτος γεννήσεως σε σχέση με ολόκληρο το έτος στο οποίο διεξάγεται ο αγώνας. Σε έναν αγώνα, ένας τοξότης μπορεί να αγωνίζεται μόνο σε μία κατηγορία. Στην περίπτωση που το επιθυμούν οι τοξότες μπορούν να λάβουν μέρος σε μία ανώτερη ηλικιακά κατηγορία, με εξαίρεση την κατηγορία των Masters. Οι αθλητές της κατηγορίας των Masters μπορούν να λάβουν μέρος στην κατηγορία των Seniors. Συνήθως η ηλικία και η Εθνικότητα θα ελέγχονται από τους διοργανωτές στη διαπίστευση. Πάντως σε μερικές περιπτώσεις οι κριτές μπορεί να εμπλακούν σε τέτοιου είδους ελέγχους οι οποίοι μπορεί να διεξαχθούν και στον έλεγχο εξοπλισμού.

## 2.2. Κατηγορίες (Divisions) αγώνων

Υπάρχουν δύο βασικές κατηγορίες στην τοξοβολία των οποίων οι αγώνες διεξάγονται σύμφωνα με τους κανονισμούς της WA;

A) Κατηγορία Ολυμπιακού Τόξου.

B) Κατηγορία Σύνθετου Τόξου.

## 2.3. Κατηγορίες αγωνιζομένων

Recurve Women	RW	Recurve Junior Women	RJW
Recurve Men	RM	Recurve Junior Men	RJM
Recurve Master Women	RMW	Recurve Cadet Women	RCW
Recurve Master Men	RMM	Recurve Cadet Men	RCM
Compound Women	CW	Compound Junior Women	CJW
Compound Men	CM	Compound Junior Men	CJM
Compound Master Women	CMW	Compound Cadet Women	CCW
Compound Master Men	CMM	Compound Cadet Men	CCM

## 2.4. Κατηγορίες αθλημάτων

### 2.4.1. Αγώνες Τοξοβολίας Ανοικτού Χώρου

Στους αγώνες ανοικτού χώρου της WA μπορούν να λάβουν μέρος τόσο οι αθλητές της κατηγορίας Ολυμπιακού Τόξου, όσο και εκείνοι του Σύνθετου, αλλά σε ξεχωριστούς αγώνες. Στους Ολυμπιακούς αγώνες μπορεί να αγωνισθεί μόνο η κατηγορία Ολυμπιακού Τόξου.

### Ο αγώνας FITA Outdoor Round

Ο αγώνας FITA Round μπορεί να διεξαχθεί και σε αντίθετη σειρά. Το πρόσωπο των 80 εκ. πολλαπλών κέντρων μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην απόσταση των 50 μέτρων (βαθμολογούμενες ζώνες 5-10) και στα 30 μέτρα (βαθμολογούμενες ζώνες 6-10) με την δυνατότητα να ρίχνονται σειρές των 6 βελών και στις μικρές αποστάσεις. Αυτή είναι η υποχρεωτική διάταξη για το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα. Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται η διάταξη τεσσάρων προσώπων, τότε αυτή η διάταξη θα χρησιμοποιηθεί σε όλο το μήκος της γραμμής βολής, ακόμα και εάν ρίχνουν μόνο τρεις τοξότες σε κάποιους στόχους.

Ο αγώνας Compound Round πρωτοπαρουσιάστηκε την 1<sup>η</sup> Απριλίου του 2011, και αποτελείται από την βολή 72 βελών στην απόσταση των 50 μέτρων με πρόσωπα των 80 εκ. πολλαπλών κέντρων και βαθμολογούμενες ζώνες 5-10. Οι τοξότες ρίχνουν σειρές των 6 βελών. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι εάν χρησιμοποιούνται στρογγυλοί στόχοι των 130 εκατοστών, τότε μόνο τρία πρόσωπα μπορούν να τοποθετηθούν πάνω στους

στόχους ενώ εάν χρησιμοποιούνται τετράγωνοι στόχοι των 124 X 124 εκ. τότε μπορούν να τοποθετηθούν τέσσερα πρόσωπα διαμέτρου 80 εκατοστών με βαθμολογούμενες ζώνες 5-10.

### **Ατομικοί Αγώνες**

Αγώνες Αποκλεισμού και Τελικοί Γύροι. Σε αυτή την φάση του αγώνα οι αθλητές αγωνίζονται σε αναμετρήσεις, σύμφωνα με τον Πίνακα Αναμετρήσεων. Παρά τους κανονισμούς, συχνά συναντάμε την περίπτωση όπου λόγω του περιορισμένου χρόνου οι βολές εναλλάξ δεν χρησιμοποιούνται παρά μόνο στις φάσεις των ημιτελικών και των μεταλλίων. Στην περίπτωση που εφαρμόζεται κάτι τέτοιο πρέπει οπωσδήποτε να αναφέρεται στην Συνάντηση των Αρχηγών των Ομάδων.

Θα πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι εάν η τελευταία θέση πρόκρισης είναι η 104<sup>η</sup>, τότε οι 8 πρώτοι αθλητές της κατάταξης, θα περάσουν δύο φάσεις χωρίς να υπάρξει αναμέτρηση (byes). Εάν τοξότες ισοβαθούν για την 8<sup>η</sup> θέση στον αγώνα κατάταξης, τότε θα χρειασθεί ένα shoot-off.

### **Ο Αγώνας Ομάδων/ Μικτών Ομάδων**

**Γύρος Αποκλεισμού Ομάδων** στον οποίο συμμετέχουν οι καλύτερες 16 ομάδες τριών αθλητών ή Μικτές Ομάδες δύο αθλητών, που ορίζονται από το συνδυασμένο συνολικό αποτέλεσμα των τριών (ή δύο για τις Μικτές) καλύτερων αποτελεσμάτων του Γύρου Κατάταξης. Εάν μία ομάδα επιθυμεί να αλλάξει τη σύνθεσή της πριν από την αναμέτρηση, μία ειδική διαδικασία θα πρέπει να ακολουθηθεί. Κάθε ομάδα θα ρίχνει σε ξεχωριστό στόχο. Οι τοξότες, σε αυτή τη φάση του αγώνα, θα συμμετέχουν στη βαθμολόγηση.

**Τελικοί Γύροι Ομάδων:** στους οποίους οι 4 ομάδες που προκρίθηκαν από τον Γύρο Αποκλεισμού, αγωνίζονται με βολές εναλλάξ. Οι θέσεις των ομάδων ορίζονται με βάση το σχέδιο Match Play Chart. Η πρώτη ομάδα θα ρίξει τρία βέλη ένα από κάθε τοξότη. Όταν ο τελευταίος τοξότης επιστρέψει πίσω από την γραμμή του ενός μέτρου το χρονόμετρο σταματάει, εμφανίζοντας τον χρόνο που απομένει στην συγκεκριμένη ομάδα. Το χρονόμετρο της δεύτερης ομάδας θα αρχίσει να μετράει το χρόνο και οι αθλητές της δεύτερης ομάδας θα ρίξουν τα τρία βέλη τους και θα επιστρέψουν αμέσως πίσω από τη γραμμή τους ενός μέτρου. Η διαδικασία αυτή θα επαναληφθεί, έως ότου η κάθε ομάδα ρίξει τα 6 βέλη της ή λήξει ο χρόνος. Δύο λεπτά είναι ο επιτρεπόμενος χρόνος σε μία ομάδα για την βολή 6 βελών. Η κάθε ομάδα θα ρίχνει σε ξεχωριστό στόχο. Οι αθλητές σε αυτή τη φάση δεν συμμετέχουν στην βαθμολόγηση, ορίζουν ένα αντιπρόσωπο, ο οποίος παρατηρεί την βαθμολόγηση και θα συλλέγει τα βέλη. Οι ίδιες διαδικασίες εφαρμόζονται και στον αγώνα για μικτές ομάδες, εκτός ότι ρίχνουν δύο βέλη προτού αλλάξουν, και ο επιτρεπόμενος χρόνος είναι 80 δευτερόλεπτα.

### **2.4.2. Τοξοβολία Εσωτερικού Χώρου**

Στις περισσότερες περιπτώσεις η τοξοβολία εσωτερικού χώρου ακολουθεί τις ίδιες διαδικασίες με εκείνες του ανοικτού χώρου.

### **Ο αγώνας Ομάδων**

Στον αγώνα για τις ομάδες, η ιδέα είναι βασικά η ίδια, με εκείνη του ανοικτού χώρου, αλλά οι τοξότες θα ρίχνουν σε δύο κάθετα τριπλά πρόσωπα που έχουν 6 κέντρα. Οι τοξότες μπορούν να διαλέγουν που θα ρίξουν όμως τελικά θα πρέπει να υπάρχει μόνο ένα βέλος σε κάθε κέντρο.

Σε ένα shoot-off το τριπλό πρόσωπο θα τοποθετείται οριζοντίως και τα μέλη της ομάδας θα ρίχνουν από ένα βέλος στο καθένα από τα τρία κέντρα, σύμφωνα με την επιλογή τους.

## **3.0 Διαδικασίες πριν τον Αγώνα**

### **3.1 Εισαγωγή**

Επιθεώρηση των στόχων η του γηπέδου έχει σαν στόχο να διασφαλίσει, ότι όλες οι λεπτομέρειες που θα βοηθήσουν στην επιτυχία του τουρνουά, έχουν εκτελεσθεί κανονικά από την Οργανωτική Επιτροπή.

Υποτίθεται ότι η Οργανωτική Επιτροπή βρίσκεται σε συχνή επαφή με το Τεχνικό Εκπρόσωπο, και αυτός ο έλεγχος θα πρέπει να γίνεται μόνο για λεπτομέρειες. Ο έλεγχος εξοπλισμού των αθλητών διασφαλίζει ότι οι αθλητές αγωνίζονται επί “ίσους όρους” ακολουθώντας τους κανονισμούς της WA για τη χρήση του εξοπλισμού.

### **3.2 Οργανωτική Επιτροπή**

Η Οργανωτική Επιτροπή έχει μεγάλη ευθύνη, δεδομένου ότι πρέπει να φροντίσει ο αγωνιστικός χώρος να είναι προετοιμασμένος σε όλες τις λεπτομέρειες, και οι ομάδες εργασίας να φέρουν εις πέρας τα πολλαπλά καθήκοντα που απαιτούνται κατά την διάρκεια του αγώνα.

Πολλά καθήκοντα όπως, η αντικατάσταση των προσώπων, ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να γίνεται, η μετακίνηση ή ακόμα και η αντικατάσταση των στόχων, η επιδιόρθωση ή αντικατάσταση αντικειμένων, είναι αποκλειστικά εργασίες των ομάδων εργασίας, μολονότι συχνά οι κριτές βρίσκονται επί τόπου, έτοιμοι ακόμα και να βοηθήσουν στην εκπλήρωση αυτών των καθηκόντων.

*Προσφέρετε με προθυμία γνωρίζοντας ότι βοηθάει στην ομαλή διεξαγωγή του αγώνα, αλλά και με πλήρη επίγνωση, ότι τα καθήκοντα διαιτησίας έχουν προτεραιότητα.*

### **3.3 Επικοινωνία.**

Η ηλεκτρονική εποχή έχει βελτιώσει σημαντικά τα θέματα επικοινωνίας στον αγωνιστικό χώρο. Μόνο μερικά χρόνια πριν ήταν αναγκαίο να χρησιμοποιούν ένα πολύπλοκο σύστημα σημάτων με τα χέρια και μπράτσα, που επέτρεπε στους κριτές να επικοινωνούν, ο ένας με τον άλλο και με τον DOS, για θέματα όπως βλάβες εξοπλισμού, αναπηδήσεις, κρεμασμένα βέλη, και άλλα προβλήματα.

Τελευταίως η επικοινωνία για τέτοια θέματα γίνεται μέσω φορητών ασύρματων τηλεφώνων FM. Τώρα είναι συνηθισμένο ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κριτών να βρίσκεται σε συχνή επαφή μέσω ασύρματων τηλεφώνων με την Οργανωτική Επιτροπή, σε μία συχνότητα διαφορετική από εκείνη των κριτών. Πρόκειται για σημαντικές βελτιώσεις. Όμως ακόμα περισσότερο είναι σημαντικές στην διαδρομή των αγώνων Πεδίου (Field), όπου η επικοινωνία είναι ακόμα δυσκολότερη.

Πάντα πρέπει να γίνεται χρήση αυτών των μέσων. Θυμηθείτε όμως ότι τα ασύρματα τηλέφωνα βρίσκονται εκεί για να διευκολύνουν καταστάσεις και όχι σαν μέσο διασκέδασης. Όταν είναι δυνατόν, η επικοινωνία μεταξύ των παραγόντων πρέπει να γίνεται χωρίς να ακούγεται από τους αθλητές. Βλέπε Appendix A14 “Radio procedures”. Όμως παρ’ όλα αυτά είναι βασικό ο κάθε διεθνής κριτής να γνωρίζει και τα σήματα με τα χέρια. Τα σήματα με τα χέρια πολλές φορές είναι πιο χρήσιμα από τα ραδιοτηλέφωνα. Γι’ αυτή την αιτία τα τρία πιο χρήσιμα σήματα αναφέρονται παρακάτω.

ΣΧΕΔΙΑ: βλέπε στο αγγλικό κείμενο

### **3.4 Συνάντηση Αρχηγών Ομάδων.**

Η επίσημη Συνάντηση των Αρχηγών των Ομάδων γίνεται συνήθως το απόγευμα της ημέρας, πριν από την επίσημη προπόνηση. Αυτή η συνάντηση επιτρέπει στην WA και την Οργανωτική Επιτροπή να επισημάνουν σημαντικές λεπτομέρειες που επηρεάζουν τον αγώνα. Στην συνάντηση προεδρεύει ο Τεχνικός Εκπρόσωπος, βοηθούμενος από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Κριτών και ένα υψηλόβαθμο στέλεχος της Οργανωτικής Επιτροπής. Εάν είναι δυνατόν θα πρέπει να παρευρίσκονται και οι Κριτές της Επιτροπής και ο DOS, ώστε να συστήνονται αλλά και να λαμβάνουν τις τελευταίες πληροφορίες. Η πρώτη συνάντηση των Αρχηγών είναι σημαντική, καθώς ορίζει τη βάση για τον υπόλοιπο αγώνα.

Για μία καλύτερη εντύπωση, οι διοργανωτές, η Επιτροπή Συντονισμού, ο Τεχνικός Εκπρόσωπος, και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κριτών, θα πρέπει να συναντώνται ενωρίτερα και να προετοιμάζουν το πρόγραμμα

της Συνάντησης των Αρχηγών των Ομάδων. Προκειμένου να αποφευχθεί μία ανούσια συνάντηση των Αρχηγών το “Appendix A9”, προσφέρει οδηγίες και περιγράφει λεπτομερώς την διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί στην Συνάντηση των Αρχηγών των Ομάδων.

### **3.5 Διανομή Πληροφοριών**

Στην WA και πράγματι σε σχεδόν οποιοδήποτε σημείο επαφής μεταξύ των ανθρώπων, μία από τις βασικές αιτίες παρεξηγήσεων, θυμού, διαμαρτυριών, κ.λ.π. είναι η έλλειψη καθαρής επικοινωνίας και η λανθασμένη διανομή πληροφοριών. Η δουλειά σας σαν κριτής είναι να φροντίσετε στην ελαχιστοποίηση αυτού του προβλήματος στην WA.

**Πρέπει να είστε ένας “δάσκαλος κανονισμών” καθώς επίσης και ένας “rule enforcer”. Στην περίπτωση που ασχοληθείτε περισσότερο με το πρώτο, θα πρέπει να μειώσετε το δεύτερο.**

Σε κάθε Πρωτάθλημα πραγματοποιούνται τα τελευταία λεπτά, αλλαγές στο πρόγραμμα των βολών, των μεταφορών, των γευμάτων, κ.λ.π. και γενικότερα, η Οργανωτική Επιτροπή δεν ενημερώνει τις ομάδες μέσω φυλλαδίων, για τις αλλαγές. Εμείς ως Κριτές και παράγοντες της WA, μαζί με τον Τεχνικό Εκπρόσωπο πρέπει να διασφαλίσουμε ότι αυτή η πληροφόρηση διανέμεται στις ομάδες.

Σχεδόν χωρίς εξαίρεση σε κάθε Πρωτάθλημα, απαιτούνται αλλαγές που δεν έχουν συζητηθεί ενωρίτερα με τους παράγοντες των ομάδων και τους αθλητές. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κριτών πρέπει, όταν συμβαίνει αυτό, σε συνεργασία με τον Τεχνικό Εκπρόσωπο, με μία σύντομη συνάντηση, να καλέσει και να ενημερώσει για το πρόβλημα τους Αρχηγούς των Ομάδων. Αυτή η συνάντηση γίνεται συνήθως στη θέση ελέγχου του αγωνιστικού χώρου, έτσι ώστε εάν χρειάζεται να συμμετάσχει και ο DOS, ή να γνωρίζει ότι η πληροφόρηση μεταφέρθηκε κανονικά. Επίσης είναι μία πολύ καλή ιδέα να δίνεις στους αρχηγούς των ομάδων να συνεισφέρουν, εάν είναι δυνατόν, στην απόφαση. Αυτό θα καταστήσει την εφαρμογή των προτεινόμενων αλλαγών, περισσότερο αποδεκτή και θα διατηρήσει μία καλύτερη σχέση μεταξύ των δύο πλευρών.

### **3.6 Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης**

Η WA και όλες οι Ομοσπονδίες Μέλη σήμερα εργάζονται σκληρά για να φέρουν το άθλημα στην προσοχή του κοινού. Ένας από τους καλύτερους τρόπους για να επιτευχθεί αυτό είναι η συνεργασία με τα ΜΜΕ. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος η WA, έχει θεσπίσει ειδικά μέτρα για τους φωτογράφους και τα τηλεοπτικά συνεργεία σε όλες τις μεγάλες διοργανώσεις. Πρέπει να θυμόμαστε ότι τα συνεργεία των ΜΜΕ πρέπει να κάνουν τη δουλειά τους, κάτι που συνήθως απαιτεί προσεκτικά σχεδιασμένο πρόγραμμα λόγω των τηλεοπτικών συνδέσεων, το οποίο ενδέχεται να μην συμπίπτει με τον αγώνα και μερικές φορές να έρχεται σε αντίθεση με τους διευθυντές και τους κριτές, στην προσπάθειά τους να διεξάγουν ένα ομαλό αγώνα.

Η αναγνώριση των ανθρώπων του Τύπου είναι σημαντική για τους κριτές, και θα πρέπει να αναφέρεται στην Οργανωτική Επιτροπή i.e.; like the bibs now being provided by WA for International Events. Στην περίπτωση που ένας φωτογράφος, ή χειριστής τηλεοπτικής κάμερας δεν έχει τα απαιτούμενα διακριτικά, τότε ευγενικά θα πρέπει να του συστήσετε να έρθει σε επαφή με το γραφείο τύπου, όπου θα λάβει περισσότερες πληροφορίες. Στον αγωνιστικό χώρο θα πρέπει να επιτρέπεται να κινούνται, μόνο όσοι φωτογράφοι και καμεραμέν έχουν την έγκυρη αναγνώριση. Οι κριτές μπορεί να επιτρέπουν σε αυτούς του φωτογράφους και καμεραμέν να πηγαίνουν κοντά στους στόχους, όταν γίνεται η καταγραφή των βελών. Ένας κριτής ή ένα ορισμένο, για το σκοπό αυτό, άτομο από την Οργανωτική Επιτροπή θα τους συνοδεύει προκειμένου να αποφεύγεται η οποιαδήποτε παρέμβαση στην βαθμολόγηση, ή η επαφή με τους στόχους και τα βέλη. Εάν χρειαστεί ένας κριτής θα πρέπει

να ενημερώνει το προσωπικό των ΜΜΕ να μην ενοχλεί τους τοξότες με συνεντεύξεις στον αγωνιστικό χώρο, εφ' όσον συνεχίζεται ο αγώνας.

Ειδικά εκπαιδευμένοι φωτογράφοι από την WA επιτρέπεται να κυκλοφορούν και πέραν των μέτρων ασφαλείας κατά την κρίση του TD. Εάν εσείς ως κριτής αισθανόσαστε ότι η κατάσταση μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια, τότε πρέπει να ενημερώσετε τον Πρόεδρό σας, ο οποίος θα συζητήσει το πρόβλημα με τον TD.

### **3.7 Έλεγχος Εξοπλισμού**

Είναι μία συνήθης διαδικασία να ελέγχεται ο εξοπλισμός του κάθε αθλητή πριν την αρχή κάθε αγώνα. Προκειμένου να γίνει αυτό, απαιτείται να υπάρχει από την Οργανωτική Επιτροπή ένας κατάλογος, ανά χώρα και κατηγορία, των αθλητών που συμμετέχουν στον αγώνα. Πάντως οι κανονισμοί δεν απαιτούν ο αθλητής να επιδεικνύει όλο τον εξοπλισμό που μπορεί να χρησιμοποιήσει, ωστόσο είναι δική του ευθύνη, να χρησιμοποιεί νόμιμο εξοπλισμό. Κρίνεται παραδοσιακό και αποτελεσματικό ο έλεγχος του εξοπλισμού να γίνεται στον αγωνιστικό χώρο κατά την διάρκεια της ημέρας της επίσημης προπόνησης. Οι αθλητές πρέπει να καλούνται αλφαβητικά ανά χώρα, ξεκινώντας με το “Α” ή με οποιοδήποτε όνομα έρχεται πρώτο σύμφωνα με την Αγγλική γλώσσα.

Συνήθως είναι ο DOS, ο οποίος θα κληθεί να χρησιμοποιήσει, για τον σκοπό αυτό, την μεγαφωνική εγκατάσταση. Είναι σημαντικό να καταλάβουμε ότι οι κανονισμοί μας για το ολυμπιακό τόξο περιγράφουν βασικά τι επιτρέπεται να χρησιμοποιείται, κατά συνέπεια, ότι δεν αναφέρεται δεν επιτρέπεται, ενώ στους κανονισμούς για το Σύνθετο έως ένα σημείο περιγράφεται ότι δεν επιτρέπεται, καθώς το μεγαλύτερο μέρος του εξοπλισμού επιτρέπεται .

#### **3.7.1 Διαδικασίες ελέγχου.**

Οι κριτές πρέπει να καθιερώσουν την δική τους διαδικασία για τον έλεγχο εξοπλισμού, όπου χρησιμοποιούνται μόνο τρεις κριτές για κάθε κατηγορία, ώστε οι άλλοι κριτές να ασχολούνται με τον έλεγχο του αγωνιστικού χώρου, κατά την διάρκεια της επίσημης προπόνησης (εξοπλισμός, ενδυμασίες, σύστημα ελέγχου του χρόνου, στόχους, μη επιτρεπόμενη τεχνική βολής κ.λ.π. – βλέπε παρακάτω). Βέβαια θα πρέπει να είστε γνώστης των κανονισμών που διέπουν την κάθε κατηγορία και τύπο αγωνίσματος (τοξοβολία σταθερού στόχου, πεδίου κ.λ.π.), καθώς επίσης και τις οποιοσδήποτε ερμηνείες, που έχουν πραγματοποιηθεί και τους αφορούν.

**Είναι ευθύνη του κάθε αθλητή να χρησιμοποιεί εξοπλισμό σύμφωνο με τους κανονισμούς. Είναι καθήκον μας να διαπιστώνουμε ότι είναι σύμφωνος.**

### **Ολυμπιακό τόξο**

A) Ελέγξτε την γενικότερη εμφάνιση του τόξου και σημειώστε την οποιαδήποτε διαφορά στην δομή του. Κρατάτε το τόξο από τα άκρα (limbs) όσο το δυνατόν πιο κοντά στο στέλεχος και την χορδή προς το μέρος σας.

B) Ποτέ μην πιάσετε το τόξο από την λαβή. Τα χέρια σας μπορεί να είναι ιδρωμένα ή λερωμένα από το αντηλιακό κ/λ/π. και ο τοξότης μπορεί να μην θέλει ίχνη από τέτοιες ουσίες στη λαβή.

C) Σήμερα μπορεί να βρείτε μερικά τόξα με ένα εξάρτημα στερεοποίησης στο στέλεχος. Βεβαιωθείτε ότι το εξάρτημα στερεοποίησης δεν αγγίζει τον βραχίονα ή τον καρπό του αθλητή (για την αποφυγή ροπών). Βέβαια αυτό είναι πολύ δύσκολο να παρατηρηθεί με ακρίβεια. Είναι προτιμότερο κάποιος να ελέγξει ότι το εξάρτημα στερεοποίησης δεν χρησιμοποιείται σαν μηχανισμός στήριξης, κατά την διάρκεια της επίσημης προπόνησης.

Ο Κριτής ενδέχεται να πρέπει να παρατηρήσει από πίσω τον αθλητή ώστε να μπορέσει να βλέπει από την σωστή γωνία.

D) Ελέγξτε το σκόπευτρο; Ουμηθείτε τον κανονισμό για τα σκόπευτρα, ακίδες, καλύμματα, σωλήνες κ.λ.π. ο οποίος περιορίζει το μήκος στα 2 εκατοστά, σε οριζόντιο επίπεδο από τον τοξότη προς τον στόχο. Αυτός ο περιορισμός στο μέγεθος, έχει σαν στόχο την αποφυγή της χρησιμοποίησης του σκοπεύτρου για την οριζοντίωση του τόξου.

Το υλικό της οπτικής ίνας για τον φωτισμό της ακίδας αποτελεί μία ξεχωριστή μονάδα, καθώς πρακτικά δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί μαζί με το κάλυμμα. Η Τεχνική Επιτροπή έκανε την ακόλουθη δήλωση επί του θέματος:

Όσον αφορά στο συνολικό μήκος του σκοπεύτρου, η ακίδα από οπτική ίνα θεωρείται μία ξεχωριστή μονάδα, η οποία μπορεί στην ευθεία να έχει μήκος το πολύ 2 εκατοστών. Το κάλυμμα που σκεπάζει (στηρίζει) την οπτική ίνα μπορεί να έχει μήκος το πολύ 2 εκατοστών. Το κάλυμμα και η οπτική ίνα μετρώνται ξεχωριστά.

E) Ελέγξτε το στήριγμα του βέλους (arrow rest), το μπουτόν και το κλίκερ, αλλά ποτέ μην τα αγγίζετε. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον δείχνουμε για την απόστασή τους από το ρινοί point (βαθύτερο σημείο της λαβής), μία απόσταση που δεν πρέπει να ξεπερνάει τα 4 εκατοστά, αλλά και ότι κανένα από αυτά, δεν πρέπει να είναι ηλεκτρικό ή ηλεκτρονικό.

F) Ελέγξτε την χορδή και τα προσαρτήματα, με ιδιαίτερη προσοχή να μην υπάρχουν πρόσθετα βοηθήματα στη σκόπευση. Τον τελευταίο καιρό μερικοί αθλητές εμφανίζονται με διάφορα προσαρτήματα στη χορδή, προφανώς όχι για την σκόπευση (πιθανώς για μία καλύτερη ρύθμιση του τόξου). Πάντως προσαρτήματα εκτός αυτών που περιγράφονται στους κανονισμούς δεν γίνονται αποδεκτά.

G) Ελέγξτε το προστατευτικό δακτύλων (tab) ή το γάντι; Εάν χρειάζεται να τα αγγίξετε σιγουρευτείτε ότι τα χέρια σας είναι καθαρά από ιδρώτα ή άλλες λιπαρές ουσίες. Δεν χρειάζεται να αγγίξουμε την επιφάνεια του tab καθώς η προσοχή πρέπει να στρέφεται κυρίως στα άλλα στρώματα του tab.

### **Σύνθετο τόξο.**

Από κάθε άποψη και πρόθεση το σύνθετο τόξο και τα εξαρτήματά του είναι απεριόριστα. Με τους ακόλουθους περιορισμούς:

A) Σε όλες τα κατηγορίες η μέγιστη ισχύς του τόξου δεν πρέπει να ξεπερνάει τις 60 lb.

B) Δεν πρέπει να υπάρχουν ηλεκτρονικά συστήματα πάνω στο τόξο, στο σκόπευτρο, το arrow rest, ή την σκανδάλη.

Γ) Το μπουτόν του arrow rest δεν πρέπει να είναι μακρύτερα από 6 εκατοστά από το ρινοί point του τόξου (βαθύτερο σημείο της λαβής).

Όταν ελέγχετε η ισχύς ενός σύνθετου τόξου, χρησιμοποιούμε είτε μηχανικά δυναμόμετρα ή ηλεκτρονικά, τα οποία έχουν δοκιμασθεί να μην έχουν ανοχές μεγαλύτερες της μιας λίβρας (pound). Πριν τον έλεγχο εξοπλισμού όλα τα δυναμόμετρα πρέπει να συγκρίνονται ζυγίζοντας το ίδιο τόξο, αλλά ο έλεγχος σε όλα τα τόξα των αθλητών θα πρέπει να γίνει με το ίδιο δυναμόμετρο. Η ισχύς του τόξου του κάθε τοξότη, θα πρέπει να καταγράφεται κατά την διάρκεια του ελέγχου. Κατά την διάρκεια της Συνάντησης των Αρχηγών των Ομάδων οι ομάδες θα πρέπει να ενημερώνονται για τυχαίους ελέγχους, που ενδέχεται να γίνουν κατά την διάρκεια του αγώνα.

Γενικά οι περισσότεροι τοξότες φέρνουν στον έλεγχο εξοπλισμού ένα τόξο, το οποίο είναι αρκετά κάτω από το όριο, για να αποφύγουν προβλήματα. Εκτός εάν το δυναμόμετρό σας έχει πιστοποιηθεί προσφάτως, μπορείτε να δεχθείτε την διαφορά μιας λίβρας. Εάν ένα τόξο μετριέται και η ισχύς του είναι εντός του περιθωρίου της μιας λίβρας, τότε είναι σκόπιμο να επανελεγχεται. Μην τεντώνετε εσείς το τόξο, αλλά να αφήνετε τους αθλητές να τεντώνουν τα τόξα τους. Προσέξτε στο τέντωμα ο τοξότης να μην στρίβει το δυναμόμετρο, καθώς αυτή η κίνηση μπορεί να οδηγήσει σε λάθος μέτρηση. Δυστυχώς υπήρξαν περιπτώσεις που οι τυχαίες μετρήσεις

κατά την διάρκεια του αγώνα έδειξαν ότι η ισχύς των σύνθετων τόξων ήταν μεγαλύτερα του επιτρεπόμενου.

Ως εκ τούτου είναι σημαντικό να γίνονται οι τυχαίοι έλεγχοι, ώστε να αποφεύγονται οι ζαβολιές. Χωρίς εξαίρεση, όλος ο άλλος εξοπλισμός πρέπει να είναι σύμφωνος με τους κανονισμούς της WA.

Στην περίπτωση του Σύνθετου τόξου οι χορδές/ σύρματα δεν πρέπει να αγγίζουν σταθερά το χέρι, καρπό ή βραχίονα του τοξότη, και θα ήταν σωστός ένας έλεγχος κατά την διάρκεια της επίσημης προπόνησης, αλλά και έλεγχος της ισχύος, όταν είσαστε κοντά στον αθλητή.

Το θέμα του συστήματος στερεοποίησης είναι το ίδιο με το ολυμπιακό τόξο. Ενδέχεται να χρειασθεί η χρησιμοποίηση κάποιας σκόνης (ταλκ) στον βραχίονα του αθλητή ή στο σύστημα στερεοποίησης για τον έλεγχο. Βέβαια θα χρειασθεί η έγκριση του τοξότη για ένα τέτοιο έλεγχο προκειμένου να αποφευχθούν παράπονα.

### **Γυμνό τόξο**

Επίσημως η κατηγορία Γυμνού Τόξου είναι μόνο στην τοξοβολία πεδίου (field), αλλά σε εθνικό επίπεδο συναντάμε την κατηγορία αυτή και στους αγώνες κλειστού και ανοικτού χώρου. Οι κανονισμοί αναφέρονται στους Κανονισμούς Πεδίου.

### **Βέλη**

Ελέγξτε τα βέλη για αρχικά και άλλα σήματα αναγνώρισης, ελέγξτε την διάμετρο του στελέχους (shaft) καθώς υπάρχει ο περιορισμός στη διάμετρο των 9,3 χιλιοστών, αλλά και της μύτης η οποία μπορεί να είναι κατά 0,1χιλ. μεγαλύτερη (9,4 χιλ.). Περιτυλίγματα βελών που καθιστούν τη διάμετρο μεγαλύτερη των 9,3 χιλ. σήμερα επιτρέπονται, εφ' όσον δεν εκτείνονται περισσότερο από 22 εκ. προς τη μύτη του βέλους όταν μετρώνται από την υποδοχή του ποκ προς τη μύτη του βέλους.

### **Στολές**

Στα Παγκόσμια Πρωταθλήματα, Παγκόσμια Κύπελλα, και Ολυμπιακούς Αγώνες πρέπει να τηρούμε τους κανονισμούς που αφορούν στις στολές των αθλητών και παρακολουθούμε στενότερα εκείνες τις περιοχές που συχνά οι ομάδες δεν παίρνουν στα σοβαρά.

Βεβαιωθείτε ότι όλα τα μέλη της κάθε ομάδας έχουν την ίδια στολή, το οποίο σημαίνει ότι η ομάδα θα πρέπει να έχει το ίδιο χρώμα και σχέδιο στην μπλούζα (κοντομάνικη ή μακρυμάνικη), αλλά και στα παντελόνια (κοντά ή μακριά). Οι παράγοντες της ομάδας μπορεί να φορούν στολές διαφορετικού είδους, ωστόσο θα πρέπει να φέρουν τα ίδια χρώματα και να είναι εύκολα αναγνωρίσιμοι ως παράγοντες της ομάδας. Προσέξτε όμως ότι η κάθε κατηγορία μίας Ένωσης μπορεί να φοράει διαφορετικά χρώματα, όμως στην μικτή ομάδα τα χρώματα θα πρέπει να είναι τα ίδια.

Πρέπει επίσης να ελέγξετε ότι οι αθλητές έχουν το όνομά τους και το όνομα της Ομοσπονδίας τους(ή αρχικά) στο πίσω μέρος της στολής τους, και ότι δεν χρησιμοποιούνται υποδήματα ανοικτά στα δάχτυλα και πίσω στη φτέρνα. Θυμηθείτε ότι οι κανονισμοί ισχύουν και για τους παράγοντες (με εξαίρεση το όνομα στην πλάτη το οποίο είναι προαιρετικό), και ότι αυτοί οι κανονισμοί ισχύουν και στην επίσημη προπόνηση.

Όταν ελέγχετε τα χρώματα πρέπει να επιτρέπετε μικρές διαφορές, όπως το ξεθώριασμα λόγω της μεγάλης χρήσης, η διαφορές στην μεταποίηση. Περιορισθείτε στον βασικό στόχο της αναγνώρισης σαν ομάδα.

Όσον αφορά στο κάλυμμα κεφαλής οι κανονισμοί έχουν αλλάξει, με αποτέλεσμα οι τοξότες να μπορούν να φορούν καπέλα σύμφωνα με το προσωπικό τους στυλ και χρώμα, όμως το επιλεγμένο καπέλο θα πρέπει να είναι κατάλληλο για χρήση στους μεγάλους αγώνες της Παγκόσμιας Τοξοβολίας.

## **3.8 Διαφήμιση**

### **3.8.1. Διαφήμιση στον Αγωνιστικό χώρο**

Δεν υπάρχουν περιορισμοί στην διαφήμιση, στις εγκαταστάσεις του αγωνιστικού χώρου, αφήνοντας το θέμα στα χέρια των Διοργανωτών να βρουν ευκολότερα σπόνσορες για τους αγώνες. Πάντως είναι πρόθεση του Συμβουλίου να μην υπάρχουν διαφημίσεις μεταξύ του τοξότη και του στόχου. Τέτοιου είδους διαφημιστικές πινακίδες πιθανώς να αποτελούσαν ένα εμπόδιο στην μετάβαση των τοξοτών από τη γραμμή βολής στους στόχους και πιθανώς να προκαλέσουν ατυχήματα. Όταν μικρές ονομαστικές πινακίδες ή μικροί πίνακες αποτελεσμάτων τοποθετούνται στο γήπεδο, όπως συχνά γίνεται στην φάση Αποκλεισμού του Ολυμπιακού Γύρου, μπορεί πάνω σε αυτούς να τοποθετηθεί κάποια διαφήμιση. Το μοναδικό μέλημα των κριτών είναι αυτές οι πινακίδες να μην αντανακλούν το φως του ήλιου, ή άλλων φώτων που ενδεχομένως να αποσπούν την προσοχή των αθλητών.

### **3.8.2 Διαφημίσεις επάνω στον τοξότη**

Υπάρχουν ακόμα περιορισμοί, με εξαίρεση το τόξο και τους σταθεροποιητές. Θυμηθείτε ότι οι περιορισμοί δίνονται σε τετραγωνικά εκατοστά ανά θέμα. Μπορεί να είναι μία ή περισσότερες επιγραφές όμως η συνολική επιφάνεια πρέπει να είναι εντός των δεδομένων ορίων.

Ένα από τα προβλήματα που μπορεί να αντιμετωπίσετε είναι η ερώτηση εάν πρόκειται για διαφήμιση ή εμπορικά σήματα. Παρατηρείστε εάν υπάρχουν οι μικρές ενδείξεις που χαρακτηρίζουν τα εμπορικά σήματα. Πρόκειται για μία καλή ένδειξη μολονότι υπάρχουν και εξαιρέσεις.

Επιθεωρείστε τους αθλητές πριν τον αγώνα κάθε μέρα. Θυμηθείτε ότι ο αριθμός του αθλητή είναι η περιοχή των διοργανωτών και δεν καλύπτεται από περιορισμούς του κώδικα καταλληλότητας για τους αθλητές.

### **3.9 Άλλες απαιτήσεις στους αγώνες**

Βεβαιωθείτε ότι καρέκλες και προστασία είναι διαθέσιμες για τους κριτές στη γραμμή αναμονής (ή τη γραμμή των ΜΜΕ – εάν υπάρχει). Βεβαιωθείτε ότι η θέση του DOS βρίσκεται στη σωστή θέση και είναι αρκετά μεγάλη. Τελικά βεβαιωθείτε ότι όλοι οι κριτές και οι παράγοντες γνωρίζουν την πρόσβαση στα μέσα πρώτης ανάγκης τα οποία είναι εύκολα διαθέσιμα.

### **3.10 Χρονόμετρα και ηχητικό σύστημα**

Βεβαιωθείτε ότι οι συσκευές ηχητικής και οπτικής χρονομέτρησης είναι ικανοποιητικές, δουλεύουν κανονικά για όλες τις μεταβολές που μπορεί να σημειωθούν κατά την διάρκεια του αγώνα και ότι ο μηχανισμός για την σειρά των βολών ανταποκρίνεται στις ανάγκες του αγώνα.

Είναι σημαντικό να προσέξετε τις αλλαγές στους κανονισμούς που αφορούν στις βολές εναλλάξ και τη χρονομέτρησή τους. Πάντως θα πρέπει να υπάρχει ένα ηχητικό σήμα που θα δείχνει την λήξη του χρόνου. Είναι προτιμότερο αυτό το σήμα να είναι διαφορετικού τόνου από εκείνα της έναρξης και βαθμολόγησης.

### **3.11 Ασφάλεια**

Η ασφάλεια για το κοινό, τους αθλητές και τους παράγοντες, είναι υψίστης σημασίας και πρέπει να διατηρείται πάντοτε. Μέτρα προφύλαξης πρέπει να λαμβάνονται, ώστε να κρατάνε τους θεατές πίσω από τον αγωνιστικό χώρο και τις αποστάσεις, όπως υποδεικνύονται στο βιβλίο των κανονισμών της WA, και θα πρέπει να ελέγχονται για τη διασφάλιση της ασφάλειας.

### **3.12 Γήπεδο/Ελεγχος του χώρου**

#### **3.12.1 Τοξοβολία Ανοικτού Χώρου**



Ξεκινήστε τον έλεγχο του γηπέδου με μία γρήγορη ματιά στον χώρο, από την θέση του DOS. Υπάρχουν μέσα για τον περιορισμό των κινήσεων στις πλευρές του χώρου και πέρα από αυτόν? Δύο πράγματα επιδιώκονται εδώ. Πρώτο είναι το θέμα της ασφάλειας και δεύτερον εάν ο χώρος είναι ελεύθερος από πράγματα ή κινήσεις που μπορεί να αποσπούν την προσοχή των αθλητών. Ελέγξτε την ύπαρξη των γραμμών βολής, αναμονής, γραμμής για τα ΜΜΕ, και την ισχύουσα γραμμή των τριών μέτρων μπροστά από τη γραμμή βολής, αλλά και των αποστάσεων μεταξύ τους. Είναι σημαντικό, η άκρη της γραμμής των 3 μέτρων από τον τοξότη πρέπει να είναι τρία μέτρα ακριβώς από το κέντρο της γραμμής βολής. Είναι επίσης σημαντικό να βεβαιωθείτε ότι η γραμμή των τριών μέτρων είναι πλήρως ορατή από την γραμμή βολής.

Ελέγξτε ότι οι αποστάσεις στις γραμμές των στόχων είναι μέσα στα επιτρεπόμενα περιθώρια, και είναι μετρημένες έως την κάθετο από το κέντρο του προσώπου και όχι από τα πόδια του τρίποδα. Ελέγξτε επίσης τον “τετραγωνισμό” του χώρου. Η ευκολότερη μέθοδος είναι με την χρησιμοποίηση του Πυθαγορείου θεωρήματος ( $\alpha^2 + \beta^2 = \gamma^2$ ). Για παράδειγμα μετρήστε από την γωνία του γηπέδου και κατά μήκος της γραμμής βολής 40 μέτρα και σημειώστε το σημείο. Από την ίδια γωνία και κατά μήκος της πλευράς του γηπέδου μετρήστε 30 μέτρα. Η απόσταση μεταξύ των δύο σημείων θα πρέπει να είναι 50 μέτρα. Η διαδικασία επαναλαμβάνετε και στην άλλη γωνία του γηπέδου ώστε να διασφαλισθεί ο τετραγωνισμός του χώρου. Βεβαιωθείτε ότι τα νούμερα στην γραμμή βολής ταιριάζουν με εκείνα που βρίσκονται πάνω στους στόχους και ότι η σημείωση των διαδρόμων είναι ακριβής.

Οι κριτές πρέπει να ελέγξουν ότι τα νούμερα των στόχων και άλλες επιγραφές στο γήπεδο δεν αντανακλούν τον ήλιο προς τη γραμμή βολής. Αυτό θα πρέπει να ελεγχθεί σε διαφορετικές ώρες κατά την διάρκεια της ημέρας. Ελέγξτε επίσης ότι η θέση του κάθε τοξότη είναι σημειωμένη στη γραμμή βολής, αποφεύγοντας έτσι μελλοντικά προβλήματα με τους τοξότες οι οποίοι θα ψάχνουν τη θέση στο κέντρο του στόχου προκαλώντας έτσι διαμάχες. Βεβαιωθείτε ότι ο κάθε τοξότης διαθέτει ένα χώρο τουλάχιστον 80 εκατοστών και ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στους τοξότες σε αναπηρικά καροτσάκια ώστε να έχουν διαθέσιμο αρκετό χώρο. Είναι σημαντικό επίσης ο διάδρομος των ΜΜΕ να μην περνάει μέσα από τον χώρο που ορίζεται για τους αθλητές και τον εξοπλισμό τους.

## **Στόχοι**

Ελέγξτε τους στόχους για την ικανότητά τους να σταματούν τα βέλη και να μην είναι αδικαιολόγητα φθαρμένοι. Ανταλλακτικά θα πρέπει να είναι εύκολα διαθέσιμα σε περίπτωση που υπάρξει πρόβλημα. Οι γωνίες και οι διαστάσεις πρέπει να είναι μέσα στα προκαθορισμένα όρια.

**ΤΡΙΑ ΣΧΕΔΙΑ:** βλέπε αγγλικό κείμενο.

Λάβετε επίσης υπ’ όψιν την θέση των ποδιών του τρίποδα, έτσι ώστε ένα βέλος που διαπερνά τον στόχο, να μην φθείρετε κτυπώντας τον τρίποδα και κυρίως όταν κτυπούν την κίτρινη περιοχή του προσώπου (όπου υποτίθεται ότι πρέπει συνήθως να κτυπούν).

Ελέγξτε τα νούμερα και στους αγώνες εξωτερικού χώρου τις σημαίες – υποχρεωτικές μόνο στα Παγκόσμια Πρωταθλήματα Παγκόσμια Κύπελλα, και Ολυμπιακούς Αγώνες – ώστε να είναι σύμφωνες με τους κανονισμούς. Το αγκυροβόλημα των στόχων πρέπει να είναι τέτοιο ώστε να διασφαλίζει την σταθερότητα όταν φυσάει αέρας, αλλά και να μην κινούνται όταν οι αθλητές τραβούν τα βέλη τους. Στις ημέρες προπόνησης πριν τον αγώνα να γίνεται έλεγχος στο υλικό των στόχων, ώστε να μην προκαλεί μεγάλη εκτροπή των βελών όταν εισχωρούν στον στόχο. Στην περίπτωση που συμβαίνει κάτι τέτοιο και οι κριτές μπορούν να το εντοπίσουν εμπρόθεσμα, μπορεί να βρεθούν εναλλακτικές λύσεις για την επίλυση του προβλήματος πριν τον αγώνα.

## **Πρόσωπα**

Αφού βεβαιωθείτε ότι τα πρόσωπα προμηθεύονται από επίσημους προμηθευτές της WA και είναι σύμφωνα των προδιαγραφών που δίνουν οι κανονισμοί, θα πρέπει να μετρήσετε μερικά δείγματα των προσώπων για να βεβαιωθείτε ότι ανταποκρίνονται στα όρια των προδιαγραφών.

Πάρτε δείγματα από διάφορα πακέτα και διαφορετικές θέσεις μέσα στο πακέτο. Αυτό γίνεται γιατί είναι πιθανόν τα επίπεδα υγρασίας σε μερικά πακέτα να είναι υψηλότερα άλλων με αποτέλεσμα να πρέπει να τα στεγνώσετε στον ήλιο προτού τα χρησιμοποιήσετε. Τα υγρά πρόσωπα συχνά υπόκεινται σε μεταβολές μεγέθους και ειδικότερα στην περίπτωση που έχουν ήδη βραχεί και στεγνώσει από την βροχή. Στην περίπτωση που αυτό συμβεί στις αναμετρήσεις, τότε πρέπει να αλλάξετε πρόσωπο και στους δύο τοξότες.

Τα πρόσωπα πρέπει να ελέγχονται πριν την έναρξη του αγώνα, πάνω σε ένα επίπεδο τραπέζι και όχι πάνω στους στόχους.

Τα **χρώματα είναι πλέον τυποποιημένα**, ωστόσο υπάρχει η περίπτωση να υπάρχουν μικρές μεταβολές, που προκαλούνται από το χαρτί, τον ήλιο κ.λ.π. Το βασικό θέμα είναι ότι τα πρόσωπα που χρησιμοποιούνται για κάθε κατηγορία, να είναι ομοιογενή στο μέγεθος και χρώμα.

Όταν τα πρόσωπα τοποθετούνται οριζοντίως στον στόχο, τότε **το κέντρο του κίτρινου θα πρέπει να είναι 130 εκ. πάνω από το έδαφος με ποσοστό λάθους +5 εκ. Τα κεντρικά πρόσωπα έχουν ένα ελάχιστο ύψος 90 εκ. και μέγιστο ύψος 172 εκ. έως το χρυσό.**

### **3.12.2 Τοξοβολία Εσωτερικού Χώρου**

Όλες οι μετρήσεις πίσω και μπροστά από την γραμμή βολής που χρησιμοποιούνται στους αγώνες εσωτερικού χώρου είναι ίδιες με εκείνες των αγώνων εξωτερικού χώρου, με εξαίρεση την απόσταση μεταξύ γραμμής βολής και αναμονής, η οποία πρέπει να βρίσκεται, τουλάχιστον τρία μέτρα πίσω από τη γραμμή βολής.

**Το ύψος της γραμμής των κέντρων σε όλους τους στόχους πρέπει να δείχνει πάντα ευθεία.**

Πρέπει να διασφαλίσουμε μέσω ενός οπτικού ελέγχου, ότι η πηγή φωτισμού που χρησιμοποιείται σε αγώνες εσωτερικού χώρου, είτε είναι φυσική ή τεχνητή, έχει το ίδιο αποτέλεσμα στην ορατότητα των στόχων, και ότι η ένταση του φωτισμού είναι ίδια για καθένα και όλους τους στόχους. Είναι σημαντικό και όπου είναι δυνατόν και εντός των πρακτικών ορίων, πρέπει να δούμε ότι οι σκιάς των βελών δεν πέφτουν στον στόχο του διπλανού τοξότη.

Όταν ελέγχουμε την τοποθέτηση των προσώπων στους αγώνες εσωτερικού χώρου, πρέπει να γνωρίζετε τις διάφορες αποστάσεις που ορίζονται μεταξύ των σειρών των προσώπων, όπου υπάρχουν ελάχιστα και μέγιστα όρια, ανάλογα του αριθμού των προσώπων που χρησιμοποιούνται, στις διάφορες φάσεις του αγώνα.

## **4.0 Κανονισμοί Αγώνων – Μέρος πρώτο**

### **Τοξοβολία ανοικτού χώρου – Αγώνες Πρόκρισης (Qualification Rounds) – Κατάταξη (Ranking)**

#### **4.1. Τοποθέτηση προσώπων**

Συχνά το προσωπικό γηπέδου συνιστάται από εθελοντές, οι οποίοι δεν είναι υποχρεωτικά τοξότες, με αποτέλεσμα η τοποθέτηση των προσώπων στους στόχους να μην γίνεται με την απαραίτητη φροντίδα, ώστε να υπάρχουν οι ορισμένες αποστάσεις εκτός των ζωνών βαθμολόγησης. Σε πολλές περιπτώσεις έχει παρατηρηθεί η τοποθέτηση των καρφιών που στηρίζουν το πρόσωπο στον στόχο, να είναι τοποθετημένα πολύ κοντά, η ακόμα και μέσα, στις ζώνες βαθμολόγησης. Ελέγξτε προσεκτικά προκειμένου να αποφεύγεται μία τέτοια περίπτωση.

Όταν στον στόχο τοποθετούνται πρόσωπα τριών ή τεσσάρων κέντρων, τότε οι κανονισμοί δίνουν ένα μέγιστο ύψος για το υψηλότερο κέντρο και ένα ελάχιστο για το χαμηλότερο, δίνοντας πάντα ένα βαθμό ελαστικότητας προκειμένου να αποφύγουμε οι βολές να γίνονται στα πιο φθαρμένα μέρη του στόχου, και αυτός πρέπει να είναι ο γνώμονας, όταν εφαρμόζουμε τους κανονισμούς. Βασικά η ίδια ιδέα χρησιμοποιείται και στους αγώνες

εσωτερικού χώρου όταν απαιτείται ένα shoot-off για να λυθεί μία ισοβαθμία ομάδων. Σε αυτή την περίπτωση ένα τριπλό πρόσωπο θα τοποθετηθεί οριζοντίως με το κεντρικό πρόσωπο στα 130 εκ. πάνω από το έδαφος.

#### **4.2 Προπόνηση Προθέρμανση**

Στα Πρωταθλήματα εσωτερικού και εξωτερικού χώρου η προπόνηση θα διαρκεί το λιγότερο 20 λεπτά και το πολύ 45 λεπτά κατά την διάρκεια όλων των ημερών του Γύρου Κατάταξης. Η προπόνηση λήγει με την απόσυρση των βελών της τελευταίας βολής από τους στόχους.

Οι στόχοι της Προπόνησης θα τοποθετηθούν στην πρώτη απόσταση που πρέπει να ρίξουν οι τοξότες. Όταν διεξάγεται ο Γύρος Αποκλεισμού και οι Τελικοί Γύροι οι διοργανωτές μπορούν να αποφασίσουν την διάρκεια της περιόδου προπόνησης λαμβάνοντας υπ' όψιν το πρόγραμμα της κάθε ημέρας.

Κατά την διάρκεια της προπόνησης τέθηκε η ερώτηση εάν επιτρέπεται στους προπονητές να στέκονται κοντά στους τοξότες στη γραμμή βολής, ή ακόμα και να πηγαίνουν στους στόχους. Πρόκειται για μία διαδικασία η οποία χρησιμοποιήθηκε για μερικά χρόνια και ποτέ δεν υπήρξε διαμαρτυρία για μία τέτοια συμπεριφορά. Οι κριτές λοιπόν θα πρέπει να θεωρήσουν ότι επιτρέπεται.

Πάντως η επικοινωνία μεταξύ προπονητού και τοξότη δεν πρέπει να θεωρηθεί από τον κριτή ότι ενοχλεί υπερβολικά τους άλλους τοξότες.

#### **4.3 Επανεξέταση του εξοπλισμού του Γηπέδου.**

Κατά την διάρκεια της περιόδου προπόνησης, πριν από τον αγώνα οι κριτές πρέπει να επανεξετάσουν τους καθορισμένους στόχους και να βεβαιωθούν ότι δεν υπάρχουν μεταβολές κατά την διάρκεια της νύκτας από τις καιρικές συνθήκες, βανδαλισμούς ή ατύχημα. Κάντε ένα γρήγορο περίπατο και βεβαιωθείτε ότι όλα είναι σωστά. Χρησιμοποιώντας την περίοδο προπόνησης για τον επανέλεγχο, σας δίνει την δυνατότητα να είστε διαθέσιμος στην περίπτωση που υπάρξει κάποιο πρόβλημα που πρέπει να λυθεί πριν την έναρξη του αγώνα. Κατά την διάρκεια αυτής της περιόδου μπορείτε να ελέγξετε επίσης την ποιότητα των στόχων, αλλά και την ποιότητα των σημάτων χρονομέτρησης και πως χρησιμοποιούνται.

Λόγω του κανονισμού που θέλει ένα μόνο κριτή να ανακοινώνει τις αξίες των βελών δεν υπάρχει η ίδια ανάγκη για τον αριθμό των κριτών στο γήπεδο όπως πριν, και ο πρόεδρος της Επιτροπής θα ορίσει κριτές να προχωρήσουν σε αυτού του είδους ελέγχους.

#### **4.4 Επανεέλεγχος του Εξοπλισμού Τοξοτών**

Είναι πολύ σημαντικό να παρατηρούμε το υλικό των τοξοτών όταν χρησιμοποιείται, ώστε να δούμε ένα υπάρχει κάτι που να δείχνει παράνομο, όπως κάποιο εξάρτημα που εμποδίζει (μειώνει) τους ήχους, γυαλιά οράσεως, ηλίου ή καλύπτρες οφθαλμού, και να βεβαιωθούμε ότι συμφωνούν με τους κανονισμούς, αντηρίδες για στήριξη κ.λ.π. Σημαντικοί είναι οι επανέλεγχοι για την μέτρηση των σύνθετων τόξων. Πάντως τέτοιες δοκιμές δεν θα πρέπει να εμποδίζουν την ομαλή διεξαγωγή τους αγώνα ή να παρενοχλούν τους αθλητές. Επιπλέον δίνει τη δυνατότητα για τον έλεγχο των διαφημίσεων τον αριθμό των παραγόντων των ομάδων, τον κώδικα ένδυσης, που όλα κρίνονται πολύ σημαντικά.

**Εάν ένα κομμάτι παράνομο εξοπλισμού βρεθεί, ή αποκαλυφθεί η παράνομη χρήση εξοπλισμού κατά την διάρκεια του ελέγχου, ο κριτής θα πρέπει αμέσως να δράσει προκειμένου να μην επιτραπεί σε κάποιον να ωφεληθεί με παράνομο τρόπο έναντι των άλλων τοξοτών.**

Ο κριτής θα προσεγγίσει τον αρχηγό της ομάδος(ή τον τοξότη εάν δεν είναι διαθέσιμος ο αρχηγός) συμβουλευοντάς τον, ο τοξότης να διορθώσει τον παράνομο εξοπλισμό η να χρησιμοποιήσει εξοπλισμό σύμφωνα με τους κανονισμούς. Εφ' όσον ο τοξότης έχει την ευθύνη για το υλικό που χρησιμοποιεί ο κριτής θα πρέπει να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της βαθμολογίας που πέτυχε έως ότου επιτευχθεί η διόρθωση. Οι

κανονισμοί δεν προβλέπουν μία αυτόματη αντίδραση σε τέτοιου είδους προβλήματα και στην περίπτωση που ο τοξότης δεν ωφελήθηκε από την χρήση του παράνομου εξοπλισμού, η συμμόρφωση με τους κανονισμούς μετά την υπόδειξη του κριτή θεωρείται αρκετή.

Από την άλλη πλευρά στην περίπτωση που ο κριτής θεωρήσει ότι ο τοξότης με την χρησιμοποίηση του παράνομου υλικού πέτυχε ένα σημαντικό πλεονέκτημα έναντι των άλλων τοξοτών, τότε η διαγραφή των αποτελεσμάτων αυτών μπορεί να αποτελέσει μία δίκαιη λύση.

**Με άλλες λέξεις πρέπει να σταθμίζετε την τρέχουσα κατάσταση ενσυνείδητα Κρίνοντας τον τύπο του εξοπλισμού, τις συνθήκες υπό τις οποίες χρησιμοποιήθηκε και πόσες βολές ρίχθηκαν, προτού πάρετε μία απόφαση. Η συζήτηση με τον Πρόεδρο είναι σημαντική προτού παρθεί η οποιαδήποτε απόφαση για την διαγραφή των αποτελεσμάτων.**

#### 4.5 Στη γραμμή βολής

Οι κριτές πρέπει να δείχνουν μεγάλο ενδιαφέρον για την ασφάλεια από κάθε πλευρά κατά την διάρκεια ενός αγώνα. Εάν κατά την άποψη ενός κριτή ένας αθλητής χρησιμοποιεί μία τεχνική τεντώματος του τόξου, η οποία μπορεί να επιτρέψει στο βέλος εάν ριχθεί κατά λάθος να περάσει πέρα από την ζώνη ασφαλείας, η των μέτρων ασφαλείας (δίχτυ, απόσταση πίσω από τους στόχους κ.λ.π.) ο αθλητής πρέπει να ενημερωθεί και να αλλάξει τεχνική. Στην περίπτωση που ο αθλητής συνεχίζει να χρησιμοποιεί την τεχνική αυτή και μετά την ενημέρωση από τον κριτή, τότε εις το όνομα της ασφαλείας ο αθλητής θα κληθεί από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Κριτών, ή τον DOS, να σταματήσει αμέσως τις βολές.

Πάντως δεν είναι πάντα εύκολο να προσδιορίσουμε το high draw (τέντωμα του τόξου με μεγάλη κλίση προς τα πάνω). Δεν πρόκειται υποχρεωτικά να χαρακτηρίσουμε ως High draw την τεχνική που χρησιμοποιεί ένας τοξότης εάν σηκώνει το τόξο πάνω από το επίπεδο του ώμου. Το θέμα της ασφαλείας υπεισέρχεται μόνο όταν υπάρχει ένα υπερβολικό τέντωμα του τόξου ή πέραν του μέγιστου ορίου στα σύνθετά τόξα. Γι' αυτό τον λόγο ο κριτής θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν την κατεύθυνση του βέλους την στιγμή που τεντώνεται η χορδή. Ωστόσο το θέμα γίνεται πιο ανησυχητικό όταν πρόκειται για ένα σύνθετο τόξο, παρά για ένα ολυμπιακό τόξο. Καθώς το τελευταίο έχει ένα μεγαλύτερο έλεγχο, σε σύγκριση με το πρώτο στην ακούσια απελευθέρωση της χορδής. Ένα άλλο θέμα σε αυτό τον τομέα είναι εάν υπάρχει κάποιο θέμα ασφαλείας στον συγκεκριμένο χώρο. Ο χώρος στο βάθος του γηπέδου μπορεί να είναι από κάθε άποψη ασφαλής, ανεξαρτήτως του πως οι τοξότες τεντώνουν τα τόξα τους.

Μελετώντας αυτές τις παραμέτρους θα είναι πάντα καλό να έχουμε τη γνώμη περισσότερων κριτών, συμπεριλαμβάνοντας και εκείνη του Προέδρου.

#### 4.6 Η Γραμμή των 3 Μέτρων - Έγκυρα Βέλη

Η γραμμή των τριών μέτρων που βρίσκεται μπροστά από την γραμμή βολής για να δημιουργεί ένα μεγαλύτερο συναίσθημα δικαιοσύνης στους αθλητές που τους ξέφυγε αν βέλος ή το έριξαν κατά λάθος από κάποια αιτία. Ο κανονισμός αναφέρει ότι εάν ένα μέρος του στελέχους του βέλους βρίσκεται μέσα από την γραμμή των 3 μέτρων τότε το βέλος μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν έχει ριχθεί. Αυτό δείχνει ότι το ποκ ή ένα ξεκολλημένο φτερό δεν είναι αρκετά για να επιτρέψουν την επανάληψη της βολής. Όμως εάν το ποκ είναι ακόμα κολλημένο στο στέλεχος, τότε αυτό κρίνεται αρκετό ώστε να επαναληφθεί η βολή. Να θυμάστε ότι η γραμμή των τριών μέτρων θεωρείται τρισδιάστατη και προεκτείνεται καθέτως πάνω από την γραμμή.

Ο ηπιότερος τρόπος για την διαχείριση της περίπτωσης ενός βέλους που έχει πέσει κάτω είναι ότι ο τοξότης βλέποντας ότι το βέλος βρίσκεται μέσα στα όρια της γραμμής των 3 μέτρων να ρίξει ένα άλλο βέλος μέσα στο επιτρεπόμενο χρονικό όριο. Πάντως γνωρίζοντας ότι η πτώση του βέλους είναι αποτέλεσμα μιας βλάβης υλικού, όπως το σπασμένο ποκ μπορεί να ενταχθεί σε αυτή την κατηγορία εάν ο αθλητής σταματήσει τις

βολές φωνάζοντας το κριτή. Τότε ο κριτής, μόλις τελειώσουν οι βολές, θα πρέπει να προχωρήσει στη γραμμή των 3 μέτρων και να ελέγξει τη θέση του βέλους.

Συνήθως είναι δύσκολο να προσδιορίσουμε αμέσως εάν το βέλος βρίσκεται ή όχι εντός της γραμμής των 3 μέτρων. Εάν ένας αθλητής αποφασίσει ότι το βέλος έχει πέσει εντός της ζώνης των 3 μέτρων, π.χ. σε μία αναμέτρηση όταν οι βολές δεν μπορεί να διακοπούν, και στον μετέπειτα έλεγχο αποδειχθεί ότι το βέλος βρίσκεται μόλις έξω από τη γραμμή, τότε ο κριτής θα πρέπει να ελέγξει την θέση του βέλους από τη γραμμή βολής (θέση του αθλητή) και να δώσει στον αθλητή το πλεονέκτημα της αμφιβολίας.

**Αυτή είναι μία από τις δύο πιθανές περιπτώσεις στις οποίες μπορεί να επιτραπεί η επανάληψη της βολής.**

#### **4.7 Προπονητικές πληροφορίες και αθλητές στη γραμμή βολής**

Όταν ένας αθλητής βρίσκεται στη γραμμή βολής μπορεί να λαμβάνει “μη ηλεκτρονικές” πληροφορίες από την διεύθυνση της ομάδας υπό τον όρο ότι αυτό δεν ενοχλεί τους άλλους τοξότες.

Η ερώτηση ωστόσο που παραμένει είναι πότε αυτό ενοχλεί τους άλλους τοξότες. Οποσδήποτε μιλάμε για ένα αντικειμενικά αποδεκτό κριτήριο και η εμπειρία έχει δείξει ότι οι πληροφορίες σε ένα φυσιολογικό επίπεδο φωνής ή μέσω σημάτων γίνεται αποδεκτό.

**Η πρόθεση είναι να αποτρέψουμε τις συνομιλίες μεταξύ αθλητού και διεύθυνσης, καθώς ο αθλητής δεν πρέπει να μιλάει στη γραμμή βολής, Αυτό μπορεί εύκολα να ενοχλήσει τους άλλους τοξότες.**

#### **4.8 Χρησιμοποίηση τηλεσκοπίων.**

Τα τηλεσκόπια, όταν χρησιμοποιούνται στη γραμμή βολής πρέπει να ρυθμίζονται ώστε το υψηλότερο σημείο του τηλεσκοπίου να μην βρίσκεται πάνω από το ύψος της μασχάλης του αθλητή που το χρησιμοποιεί (έτσι ώστε να μην εμποδίζονται οι καθαρές φωτογραφίες για τους φωτογράφους). Όταν τρεις τοξότες στέκονται ταυτόχρονα στη γραμμή βολής δεν χρειάζεται να απομακρύνουν τα τηλεσκόπιά τους από τη γραμμή βολής. Όταν τέσσαρις αθλητές ρίχνουν σε δύο θέσεις τα τηλεσκόπια πρέπει να μετακινούνται εκτός εάν οι δύο τοξότες συμφωνήσουν για την κοινή χρήση του τηλεσκοπίου, το ύψος του οποίου δεν θα υπερβαίνει τη μασχάλη του κοντότερου τοξότη.

#### **4.9 Αθλητές που εγκαταλείπουν τη γραμμή βολής**

Οι κανονισμοί μας λένε ότι οι αθλητές πρέπει να εγκαταλείπουν τη γραμμή βολής μόλις τελειώσουν τις βολές τους. Η πρόθεση είναι να αποφύγουμε άσκοπες καθυστερήσεις στον αγώνα, και ο στόχος αυτού του κανονισμού αφορά μόνο στους αθλητές που μένουν τελευταίοι στη γραμμή.

Δεν μας ενδιαφέρει ο τοξότης που έχει τελειώσει τις βολές του, αλλά λόγω ευγένειας προς τον συναθλητή του, δεν εγκαταλείπει τη γραμμή προκειμένου να μην τον ενοχλήσει.

Ένα άλλο θέμα είναι οι αθλητές που εγκαταλείπουν τη γραμμή βολής και επιστρέφουν για να συνεχίσουν μέσα στον επιτρεπόμενο χρόνο. Πρώτα απ’ όλα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι κάτι τέτοιο δεν απαγορεύεται, παρά μόνο στην περίπτωση που επαναλαμβάνεται συχνά. Πάντως είναι υπ’ ευθύνη του αθλητή να εγκαταλείψει τη γραμμή και να επιστρέψει προτού λήξει ο χρόνος.

#### **4.10 Ηλεκτρονική επικοινωνία**

Εδώ και αρκετό καιρό συνεχίζεται μία συζήτηση για το εάν τα μέλη της Διεύθυνσης μπορούν να χρησιμοποιούν πίσω από την γραμμή αναμονής, μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ τους (όχι οι τοξότες). Αυτό προκάλεσε και την ερώτηση για τη χρήση κινητών τηλεφώνων πίσω από τη γραμμή αναμονής.

Σήμερα όλα αυτά επιτρέπονται (με εξαίρεση στους Ολυμπιακούς Αγώνες, το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα και τους τελικούς του Παγκοσμίου Κυπέλλου – για λόγους αισθητικής).

#### **4.11 Ανωμαλίες στόχων**

##### **4.11.1 Αναπηδήσεις**

Ο κριτής μόλις ενημερωθεί για μία τέτοια κατάσταση θα προχωρήσει στη γραμμή βολής προκειμένου να προσδιορίσει ακριβώς το πρόβλημα και μετά θα οπισθοχωρήσει στη γραμμή αναμονής. Καθώς οι αθλητές φεύγουν από τη γραμμή βολής, ο κριτής θα προχωρήσει και πάλι στη γραμμή βολής και θα δείξει το πρόβλημα στον DOS με οπτικά σήματα ή μέσω ραδιοτηλεφώνων (εάν υπάρχουν)

Το σήμα θα περιλαμβάνει τον αριθμό των βελών που απομένουν. Ο DOS θα ζητήσει από τους τοξότες να περιμένουν έως ότου τακτοποιηθεί το πρόβλημα. Ο τοξότης με την αναπήδηση (ή ο αρχηγός της ομάδας ή ένας εκπρόσωπος) θα μεταβεί μαζί με τον κριτή στον στόχο. Ο κριτής θα πρέπει πρώτα εντοπίσει το βέλος και με βάση της θέση του στο έδαφος ή αλλού, θα αποφασίσει εάν πρόκειται για αναπήδηση ή όχι. Στην συνέχεια θα αναζητήσει την τρύπα που άφησε το βέλος στο πρόσωπο. Στην περίπτωση που βρεθεί η τρύπα ο κριτής θα σημειώσει την αξία στο σημειωματάριό του και θα τοποθετήσει το βέλος πίσω από τον στόχο. Πριν όμως σημειώσει την τρύπα ο κριτής θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι δεν υπάρχουν βέλη άλλων τοξοτών στον στόχο των οποίων η αξία ενδέχεται να αμφισβητηθεί κατά την διάρκεια της βαθμολόγησης. Σε αυτή την περίπτωση ο κριτής θα καταγράψει τις αξίες των βελών στο σημειωματάριό του προτού σημειώσει τις τρύπες.

**Στην περίπτωση που ο κριτής βρει περισσότερες από μία ασημειώτες τρύπες στην επιφάνεια του προσώπου θα δώσει στο βέλος την χαμηλότερη αξία των ασημειωτών βαθμολογούμενων τρυπών.**

Εάν απομένουν βέλη να ριχθούν από τους τοξότες του στόχου η σειρά θα ολοκληρωθεί προτού όλοι οι αθλητές προχωρήσουν στη βαθμολόγηση της σειράς.

Ο κριτής που ήταν παρών σε αυτή την διαδικασία, κατά την διάρκεια της βαθμολόγησης θα επιβεβαιώσει την αξία του βέλους που είχε την αναπήδηση.

##### **4.11.2 Διαπέραση στόχου**

Η διαδικασία για μία διαπέραση είναι παρόμοια με εκείνη της αναπήδησης, μολονότι η διαπέραση του στόχου δεν ανακαλύπτεται έως ότου οι τοξότες πλησιάσουν τους στόχους για βαθμολόγηση. Όπου ανακαλύπτεται μία διαπέραση του στόχου, όλοι οι τοξότες που ρίχνουν σε αυτό τον στόχο θα πλησιάσουν, για την περίπτωση που ο στόχος πρέπει να αντικατασταθεί και πρέπει να γίνει η καταγραφή των αξιών των βελών που έχουν ριχθεί. Όταν διεκδικείται μία διαπέραση ο κριτής θα πρέπει να προσπαθήσει να εντοπίσει το βέλος, είτε βρίσκεται στο έδαφος ή έχει παραμείνει πάνω στον στόχο κατά τρόπο που δεν δίνει την δυνατότητα εντοπισμού του ποσόν. όταν ο κριτής βεβαιωθεί ότι πρόκειται για πραγματικά για μία διαπέραση, κρίνοντας την θέση του στο έδαφος ή άλλων αποδείξεων, θα προσπαθήσει να εντοπίσει την τρύπα και την αξία της. Μερικές φορές αυτό μπορεί να γίνει λόγω του αποτυπώματος που αφήνουν τα φτερά του βέλους στο πρόσωπο όταν γίνεται μία διαπέραση. Πολλές φορές ενδέχεται να υπάρχουν περισσότερες από μία, ασημειώτες τρύπες, αλλά μόνο σε μία μπορεί να γίνει η διαπέραση. Μόνο στην περίπτωση που δεν μπορείτε να αναγνωρίσετε την τρύπα τότε θα δώσετε την χαμηλότερη αξία των ασημειωτών τρυπών.

**Το σπρώξιμο προς τα πίσω του βέλους μπορεί να γίνει μόνο εάν κρίνεται αναγκαίο για την αναγνώριση της αξίας, αλλά πρέπει να γίνει αφού καταγραφούν οι αξίες όλων των άλλων βελών του στόχου.**

Όταν συμβεί μία διαπέραση του στόχου τότε ο στόχος θα πρέπει να αντικατασταθεί ή να ενισχυθεί με διάφορα μέσα προκειμένου να αποφευχθούν άλλα τέτοια περιστατικά.

### 4.11.3 Αιωρούμενα βέλη

Εάν ένα βέλος κρέμεται μπροστά από το πρόσωπο, χωρίς να έχει καρφωθεί κανονικά στο στόχο, Όλες οι βολές στο στόχο αυτό θα σταματήσουν αμέσως προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος το βέλος να πέσει στο έδαφος ή να υποστεί ζημιά από ένα άλλο βέλος. Τότε η διαδικασία είναι η ίδια με εκείνη που ακολουθείται στις περιπτώσεις αναπήδησης και διαπέρασης του στόχου.

**Η αξία ενός βέλους που κρέμεται κρίνεται από το σημείο πρόσκρουσης στη Βαθμολογούμενη ζώνη από την οποία κρέμεται.**

Μερικές φορές το στέλεχος αγγίζει περισσότερες της μιας βαθμολογούμενες ζώνες, αλλά αυτό δεν έχει σημασία για το πραγματικό αποτέλεσμα.

### 4.11.4 Βαθμολόγηση Εσωτερικού χώρου

Συχνά οι τοξότες κάνουν λάθος ή αστοχούν όταν ρίχνουν σε πρόσωπα πολλαπλών κέντρων, με αποτέλεσμα να βρίσκονται δύο βέλη στο ίδιο κέντρο. π.χ. ένα 10 και ένα 9 στο υψηλότερο κέντρο, κανένα βέλος στο μεσαίο και ένα 8 στο χαμηλότερο. Οι κανονισμοί λένε ότι όταν υπάρχουν δύο βέλη σε αν κέντρο τότε το βέλος με την υψηλότερη αξία θα καταγραφεί σαν miss με αποτέλεσμα το σκορ να γίνεται 9-8-M.

Μερικές φορές οι τοξότες προσπαθούν να διορθώσουν το λάθος ρίχνοντας ένα επιπλέον βέλος στο μεσαίο κέντρο, με αποτέλεσμα το σκορ του προηγούμενου παραδείγματος να γίνεται 10 και 9 στο υψηλότερο κέντρο, 10 στο μεσαίο κέντρο και 8 στο χαμηλότερο. Γνωρίζουμε όμως ότι εάν ρίξουμε περισσότερα βέλη από εκείνα που κανονικά πρέπει, τότε καταγράφουμε τις τρεις χαμηλότερες αξίες, όμως προτού καταγράψουμε αυτές τις αξίες θα πρέπει να ασχοληθούμε με την περίπτωση του υψηλότερου κέντρου: εδώ λοιπόν έχουμε 9-M-10-8(με την σειρά 10-9-8-M). Τότε το σκορ στο παράδειγμά μας θα είναι 9-8-M.

Πολλές φορές βρίσκετε αθλητές να κάνουν αυτό το διπλό λάθος, αλλά παράλληλα να κάνουν και ένα τρίτο ρίχνοντας ένα βέλος εκτός χρόνου. Η διαδικασία τότε γίνεται: α) Φροντίστε τα δύο βέλη στο ένα κέντρο β)βρείτε τις τρεις χαμηλότερες αξίες και γ)cross over και αλλάξτε σε M την υψηλότερη από τις τρεις αξίες. Στο παράδειγμά μας το τελικό σκορ θα γίνει από 9-8-M σε M-8-M=8.

Πάντα θα κάνετε το σωστό εάν ακολουθείτε την σωστή διαδικασία.